

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา
อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น

ผู้ศึกษา นายชัยวิชิต ตลับเงิน **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.นรา สมประสงค์ **ปีการศึกษา** 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา (2) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และ (3) เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอภูพาน จำนวน 60 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 15 คน ครูวิชาการ 15 และครูปฏิบัติการสอน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า มีค่าความเที่ยง .99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

การวิจัยปรากฏผลดังนี้ (1) สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า งานด้านการเรียนการสอน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง (2) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และ (3) ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียน การบริหารงานวิชาการ ประถมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นรา สมประสงค์ สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และติดตามการศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างใกล้ชิดนับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ประดิษฐ์ อักษร ศิษยานุเทศ์ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 2 ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาในครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความสนับสนุนจากผู้บริหาร โรงเรียนและคณะกรรมการอำนวยการฯ มานทุกคน และได้รับกำลังใจอย่างยิ่งจากภรรยา และบุตรทุกคนในการทำวิจัย จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

คุณประโยชน์ที่พึงจะมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้สนใจการศึกษาทุกคน

ชัยวิชิต ตลับเงิน

ตุลาคม 2546

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน.....	8
แนวคิดและหลักการในการบริหารการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	27
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย.....	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย.....	47
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นสภาพการปฏิบัติงาน และปัญหาการบริหารงานวิชาการระหว่างผู้บริหาร โรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน.....	62
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	64
สรุปการวิจัย.....	64
อภิปรายผล.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	88
ก หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	89
ข แบบสอบถาม.....	92
ค ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	100
ประวัติผู้ศึกษา.....	105

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอนที่ตอบแบบสอบถามสมบูรณ์.....	28
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมจำแนกตามกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน.....	30
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา งานด้านหลักสูตรและ การนำหลักสูตรไปใช้.....	32
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา งานด้านการเรียนการสอน.....	34
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน.....	36
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา งานด้านการวัดและประเมินผล.....	38
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา งานด้านห้องสมุด.....	40
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา งานด้านการนิเทศภายใน.....	42
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา งานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ...	44
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมจำแนกตามกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน.....	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาการปฏิบัติงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา งานด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้.....	48
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาการปฏิบัติงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา งานด้านการเรียนการสอน.....	50
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาการปฏิบัติงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน.....	52
ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา งานด้านการวัดและประเมินผล.....	54
ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา งานด้านการห้องสมุด.....	56
ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา งานด้านการนิเทศภายใน.....	58
ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา งานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ...	60
ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน.....	62
ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นสภาพปัญหาการปฏิบัติงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน.....	63

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครองนั้น ปัจจัยสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงคือ “คุณภาพของประชากร” เป็นสำคัญการศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เป้าหมายดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จได้ การศึกษาระดับประถมศึกษาถือเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งสร้างให้คนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ความสามารถ และคุณธรรมจริยธรรม โดยถือว่าผู้ที่เรียนจบการศึกษาระดับนี้จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นโรงเรียนหรือสถานศึกษาตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกันส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง คือ ให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความสุข ความพอใจ และการเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชนและประเทศชาติ คุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับการบริหารงานในโรงเรียนทั้ง 6 งาน คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการการเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน ในจำนวนงานทั้ง 6 งานนี้เมื่อพิจารณาตามวัตถุประสงค์หลักของการบริหารโรงเรียนแล้ว จะเห็นว่า งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด และเป็นงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยตรงซึ่งสามารถแบ่งภารกิจการบริหารโรงเรียนทั้ง 6 งานออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1 งานหลัก เป็นงานที่จะทำให้ นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยตรง คือ งานวิชาการ

1.2 งานสนับสนุน เป็นงานที่จะช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติงานหลักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการการเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน

สำหรับขอบข่ายงานวิชาการซึ่งเป็นกรอบภาระหน้าที่สำหรับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้มี 7 งาน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2536: 7) ประกอบด้วย งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานด้านการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศภายใน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะทำให้งานวิชาการบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นภารกิจดังกล่าว ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องสนใจและเอาใจใส่ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินการและมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ วางแผนงานของ โรงเรียน ควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศอย่างเป็นระบบ จัดหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อจัดหาสื่อการเรียนการสอนและนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือเพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของครู ตลอดจนส่งเสริมให้ครูนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้และจัดให้มีการวัดและประเมินผลตามระเบียบที่กำหนด

จากภารกิจดังกล่าวมา ทำให้ผู้วิจัยมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และมีความต้องการที่จะพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอภูผาม่านเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานทัดเทียมกับโรงเรียนในเมือง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอภูผาม่าน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับบุคลากรซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดของตนเองสืบต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

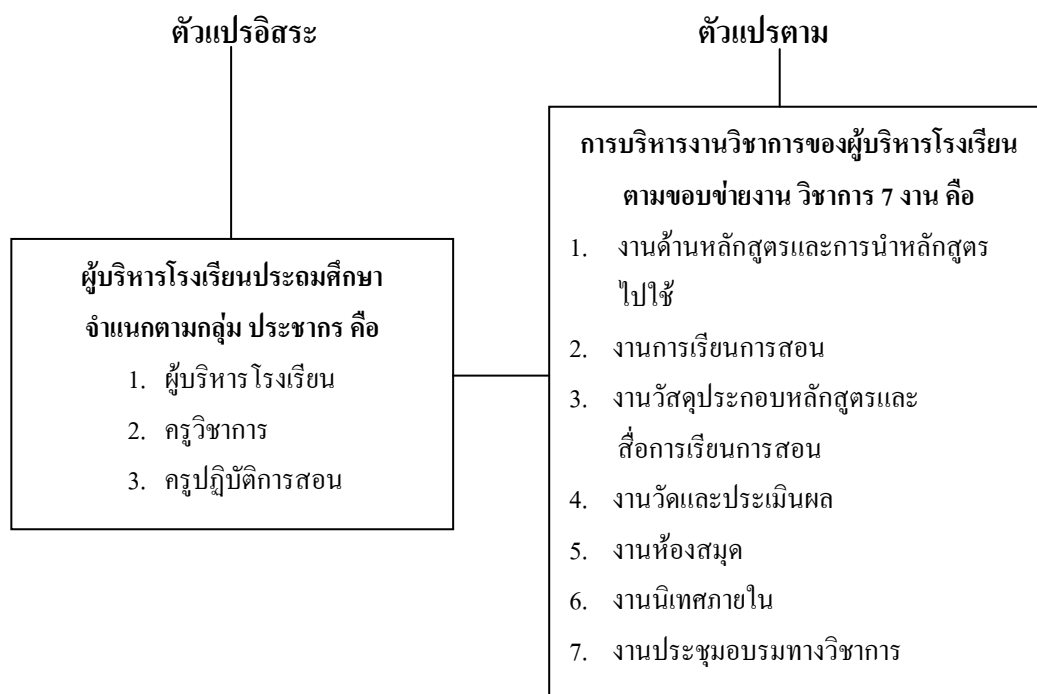
- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
- 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
- 2.3 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดขอนแก่น ตามขอบข่ายงานวิชาการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536: 7) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

- 3.1 งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 3.2 งานด้านการเรียนการสอน
- 3.3 งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 3.4 งานวัดและประเมินผล
- 3.5 งานห้องสมุด
- 3.6 งานนิเทศภายใน
- 3.7 งานประชุมอบรมทางวิชาการ

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง 3 ข้อ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังต่อไปนี้

4.1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูผาม่าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

4.2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูผาม่าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

4.3 ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

4.4 ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอนมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 15 โรงเรียนในปีการศึกษา 2545 ในขอบข่ายงานวิชาการ 7 งาน คือ

5.1.1 งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

5.1.2 งานด้านการเรียนการสอน

5.1.3 งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

5.1.4 งานวัดและประเมินผล

5.1.5 งานห้องสมุด

5.1.6 งานนิเทศภายใน

5.1.7 งานประชุมอบรมทางวิชาการ

5.2 **ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** การวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 195 คน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

5.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 15 คน

5.2.2 ครูวิชาการ จำนวน 15 คน

5.2.3 ครูปฏิบัติการสอน จำนวน 30 คน

5.3 ตัวแปร ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา แบ่งออกเป็น ตัวแปรอิสระ คือ ผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอนโดยจำแนกตามกลุ่มประชากร และตัวแปรตาม คือ สภาพการบริหารงานวิชาการและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามขอบข่ายงานวิชาการ 7 งาน ได้แก่ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานการวัดและประเมินผลงานห้องสมุด งานการนิเทศภายใน และงานการประชุมอบรมทางวิชาการ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในความหมายของข้อความในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงนิยามศัพท์ต่าง ๆ ไว้ดังนี้

6.1 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ดำเนินการหรือปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับงานวิชาการ ซึ่งประกอบไปด้วยงาน 7 งาน ดังนี้

6.1.1 งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การจัดหาหลักสูตร เอกสารหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตรสำหรับการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ การศึกษาและการทำความเข้าใจหลักการ จุดหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรมีความชัดเจน การสร้าง และ/หรือปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียนและท้องถิ่น การนำหลักสูตรที่สร้างและปรับปรุงแล้ว นำผลการประเมินไปใช้ ตลอดจนการประเมินการใช้หลักสูตรที่สร้างและ หรือปรับปรุงแล้วนำผลการประเมินไปใช้

6.1.2 งานการเรียนการสอน หมายถึง การจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ และความถนัด การจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอนก่อนทำการสอนครบถ้วนทุกกลุ่ม ประสพการณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคำเนิการของกรมวิชาการ โดยเน้นทักษะกระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคำเนิการของกรมวิชาการ การติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู และปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6.1.3 งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การร่วมกันวางแผนจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและ สื่อการเรียนการสอน การจัดหาวัสดุเพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ การผลิตสื่อการเรียนการสอนเพื่อใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน การอำนวยความสะดวกในการใช้การจัดเก็บและการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน

6.1.4 งานการวัดผลและประเมินผล หมายถึง การร่วมกันวางแผนการวัดและการประเมินผลภายในโรงเรียน การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน การจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลอย่างครบถ้วน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดและประเมินผลและนำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน การปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีคุณภาพ

6.1.5 งานห้องสมุด หมายถึง การร่วมกันวางแผนปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียน การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์หนังสือและสิ่งพิมพ์เข้าห้องสมุดอย่างเพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้าอิสระของครูและนักเรียน การใช้บริการห้องสมุดแก่ครูและนักเรียนอย่างเพียงพอกับความต้องการ การจัดกิจกรรมของห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน การจัดให้มีครูบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบห้องสมุด จัดระบบการเก็บรักษาหนังสือตามหลักการจัดห้องสมุด การจัดงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ

6.1.6 งานการนิเทศภายใน หมายถึง การร่วมกันวางแผน โครงการนิเทศภายใน ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของการจัดการเรียนการสอน ดำเนินการนิเทศภายในตามแผนโครงการนิเทศอย่างเป็นระบบ ประเมินผลการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียน ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียน

6.1.7 งานการประชุมอบรมทางวิชาการ หมายถึง การสำรวจความต้องการ และความต้องการจำเป็นของบุคลากรหรืองานที่ต้องอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ การวางแผนงานที่จะอบรม ประชุมสัมมนาทางวิชาการ การจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ ตามแผนที่วางไว้ การรายงานผลการไปอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ การจัดประชุมบุคลากรภายในโรงเรียนเพื่อชี้แจงและปรึกษาหารือเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการ การติดตามประเมินผลหลังการอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ

6.1.8 โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ ชั้นอนุบาล ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น

6.1.9 ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาศักยภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ ให้มีประสิทธิภาพ

7.2 เป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เข้าใจและตระหนักถึงการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเอง นำไปปรับปรุงพัฒนางานในหน้าที่รับผิดชอบให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ ได้เป็นอย่างดี

7.3 ผู้บริหารโรงเรียนได้เห็นความแตกต่างในด้านความคิดเห็น สามารถนำความคิดเห็นไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการให้บรรลุผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยโดยแยกเป็นส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน

- 1.1 ความหมายของการบริหาร
- 1.2 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน

ส่วนที่ 2 แนวคิดและหลักการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

- 2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
- 2.2 ความสำคัญของงานด้านวิชาการ
- 2.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

ส่วนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน

1.1 ความหมายของการบริหาร

คำว่า “การบริหาร” มีนักบริหารได้อธิบาย และให้ความหมาย ในเรื่องการบริหารไว้แตกต่างกันดังนี้

พนัส หันนาคินทร์ (2524: 3) ให้ความเห็นว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารใช้อำนาจและนำทรัพยากรต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ดำเนินงานในสถาบันให้ไปสู่จุดหมายที่ต้องการ

สมพงษ์ เกษมสิน (อ้างถึงใน อำนวย เข้มสอาด 2539: 12) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการทางสังคม (Social Process) ที่ผู้บริหารจะต้องดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกในสังคม การศึกษาเรื่องการบริหารจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง มนุษย์ก็มีการสร้างกฎเกณฑ์ ระเบียบต่างๆ ขึ้นโดยมุ่งหวังความสงบสุขในสังคมการบริหารจึงได้เติบโตขึ้นควบคู่มากับการดำรงชีพของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่ช่วยให้มนุษย์ดำรงชีพอยู่ด้วยกันอย่างผาสุก

ไซมอน และคณะ (Simon และคณะ 1966: 3) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ได้ร่วมมือกันกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างร่วมกัน

สรุป การบริหารเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยทั้งศาสตร์ และศิลป์ ในการนำทรัพยากร การบริหาร ไปดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

1.2 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน

โรงเรียนประถมศึกษา เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญที่สุดทางการศึกษา เพราะเป็น หน่วยงานปฏิบัติที่นำเอานโยบายทางการศึกษา มาบริหารจัดการให้บรรลุตามเป้าหมายของการศึกษา ที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตามการดำเนินการจะบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับตัวผู้บริหาร โรงเรียนเป็นสำคัญ เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญและมีบทบาทในการปฏิบัติงานต่างๆ ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีบทบาท และมีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการบริหารงานวิชาการ จะเป็นผู้ริเริ่มในการดำเนินงานวิชาการให้เป็นไปอย่างราบรื่น ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรมีบทบาทดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 15) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนไว้ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์และวางแผนงานของโรงเรียน
2. จัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงานวิชาการ
3. กำกับ ติดตาม และนิเทศงานวิชาการอย่างมีระบบ
4. จัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร ให้เพียงพอตามสภาพของโรงเรียน
5. จัดให้ครูผลิตจัดหาสื่อการเรียนและดูแลให้ครูนำไปใช้ประกอบการสอน
6. จัดให้มีมุมหนังสือห้องสมุดให้เหมาะสมตามสภาพของโรงเรียนรวมทั้งจัดห้องพิเศษต่าง ๆ
7. ให้โรงเรียนมีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ตามระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียน
8. ส่งเสริมและนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ที่เหมาะสมมาใช้ดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน
9. อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน
10. ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานวิชาการทุกด้าน
11. จัดให้มีการประเมินผลงานวิชาการทุกระยะ เพื่อทราบปัญหาจะได้ดำเนินการแก้ไข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2531: 18) ได้สรุปบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และวางแผนงานของโรงเรียน
 2. ควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศงานวิชาการอย่างเป็นระบบ
 3. จัดหาหลักสูตร และเอกสารให้เพียงพอกับสภาพของโรงเรียน
 4. จัดให้มีการผลิตจัดทำสื่อการเรียนการสอนและควบคุมดูแลให้ครูนำสื่อไปใช้ประกอบการสอน
 5. จัดให้มีห้องสมุด โดยจัดหนังสือเข้าห้องสมุดให้เหมาะสมกับประเภทวิชาหลักสูตรที่โรงเรียนเปิดสอน
 6. จัดให้มีการวัดและประเมินผลการสอน ตามระเบียบการวัดและประเมินผลที่หลักสูตรกำหนด
 7. ส่งเสริมและนำเทคนิคใหม่ ๆ ที่เหมาะสมมาใช้ดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน
- กล่าวโดยสรุป ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ถือว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดเพราะเป็นบุคคลที่รับนโยบายการจัดการศึกษามาปฏิบัติโดยตรงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารโรงเรียนเป็นอย่างดีจึงจะสามารถจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ได้

2. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ ได้มีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้
บุญญา สาคร (2526: 324) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา หรือ โรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด เพราะเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้เรียน

อุทัย ธรรมเดโช (2531: 6) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุดหรือการบริหารที่ให้พลเมืองมีความรู้ มีคุณธรรม สามารถประกอบสัมมาอาชีพ ดำรงตนเป็นพลเมืองดี ช่วยกันพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

สรุป การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.2 ความสำคัญของงานวิชาการ

ความสำคัญของงานวิชาการ มีผู้กล่าวถึงความสำคัญไว้ดังนี้

พนัส หันนาคินทร์ (2513: 235) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียนเป็นชีวิตจิตใจของสถาบันที่เดียว ส่วนงานด้านอื่นๆ เป็นองค์ประกอบ ที่จะทำให้ชีวิตสถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น

ภิญโญ สาธร (2519: 252) กล่าวว่า ความจริงผู้บริหารการศึกษา คือ ครูใหญ่ ทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการ เป็นอันดับแรกเพราะหน้าที่ของโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพ ในการสอน

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหาร โรงเรียน และถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียน ที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษานั้นคือ นักเรียนมีความรู้ คู่คุณธรรม เก่ง ดี มีสุข มีคุณภาพและคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ตามที่ชาติต้องการสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ มีผู้เสนอไว้ดังต่อไปนี้

ภิญโญ สาธร (2526: 326) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการควรที่จะครอบคลุม งานดังต่อไปนี้ คือ งานหลักสูตร ประมวลการสอน ตารางสอน อุปกรณ์การสอน แบบเรียน ห้องสมุดและการสอนแบบต่างๆ

อุทัย บุญประเสริฐ และ ชโลมใจ กิงคารวัฒน์ (2528: 36) ได้กล่าวถึงขอบเขต ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ได้แก่ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การบริหารการสอน การปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน งานกิจกรรมนักเรียน งานสื่อการสอนและห้องสมุด การวัดผลและประเมินผลการศึกษาของเด็ก และการจัดการนิเทศการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536: 7) ได้กำหนดขอบข่าย ของงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. การเรียนการสอน
3. งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

4. งานวัดผลและประเมินผลการเรียน
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศภายใน
7. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

จากขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่จะมีความหมายคล้ายกัน จะต่างกันก็เพียงรายละเอียดเท่านั้น ส่วนโรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะยึดขอบข่ายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนรายละเอียดของการบริหารงานวิชาการแต่ละด้านจะนำเสนอดังต่อไปนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

ความหมายและความสำคัญของงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ กรมวิชาการ (2521: 1) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ความรู้ มีทักษะเกิดความคิดและเจตคติที่ดีอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต

องค์การ อินทรมพรรษ์ (2526: 173) กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียน สรุปได้ว่า

1. ต้องเข้าใจหลักสูตรอย่างชัดเจนจะต้องศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับสื่อการเรียนและวัสดุประกอบอื่น ๆ
2. จะต้องเป็นผู้นำในการใช้หลักสูตรและให้ความสนใจกับการศึกษาหลักสูตร
3. เป็นผู้เสริมขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้ปฏิบัติงาน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในด้านหลักสูตร

4. บริการการใช้หลักสูตรแก่บุคลากรในโรงเรียน
5. จัดประชุมเพื่อวางแผนในการดำเนินการ
6. ประสานงานการดำเนินการใช้หลักสูตร
7. ติดตามผลการปฏิบัติงานและนิเทศ
8. ประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร
9. ส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สรุปได้ว่า งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจ หลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตรเป็นอย่างดี

2. มีการวางแผนการใช้หลักสูตร
3. มีการกำกับติดตามและประเมินผลเป็นระยะ

2. งานด้านการเรียนการสอน

งานด้านการเรียนการสอนมีผู้ให้ความหมายและความสำคัญ ดังต่อไปนี้ กรมวิชาการ (2535: 4) ได้กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น โดยให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับท้องถิ่นตามความเหมาะสม
2. จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้สอดคล้องกับความสนใจและสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน และให้โอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาตนเองตามความสามารถ
3. จัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงและบูรณาการทั้งกลุ่มประสบการณ์และระหว่างกลุ่มประสบการณ์ให้มากที่สุด
4. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ และกระบวนการกลุ่ม
5. จัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงให้มากที่สุด และเน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ
6. จัดให้มีการศึกษา ติดตามและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
7. ให้สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย
9. จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544: 21-23) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า ครู ผู้สอน และผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักเรียน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน การจัดการเรียนรู้นอกจากจะมุ่งปลูกฝังด้านปัญญาพัฒนาการคิดของ

ผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณแล้วยังมุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ โดยการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเองเห็นอกเห็นใจผู้อื่นสามารถแก้ปัญหา ข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

การเรียนรู้มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจ และความสามารถของนักเรียนเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คู่คุณธรรม ทั้งนี้ต้องพยายามนำกระบวนการจัดการ กระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื้อหา และกระบวนการต่างๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม การบูรณาการเป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการการจัดการเรียนการสอนซึ่งจัดได้หลายลักษณะเช่น

1. การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตจริงหรือสาระที่กำหนดขึ้นมา
2. การบูรณาการแบบคู่ขนาน มีผู้สอนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันจัดการเรียนการสอน โดยอาจยึดหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วบูรณาการเชื่อมโยงแบบคู่ขนาน
3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ การบูรณาการในลักษณะนี้นำเนื้อหาจากหลายกลุ่มสาระมาเชื่อมโยงเพื่อจัดการเรียนรู้
4. การบูรณาการแบบโครงการ ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการเป็นโครงการ โดยผู้เรียนและครูผู้สอนร่วมกันสร้างสรรค์โครงการขึ้น โดยใช้เวลาเรียนต่อเนื่องกันได้หลายชั่วโมง

สรุปแล้ว การจัดการเรียนการสอนเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของโรงเรียน ที่จะพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมาย เป็นคนที่มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆ ที่หลากหลาย ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนนำวิธีการสอนแบบใหม่ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของสาระการเรียนรู้ เพราะงานการเรียนการสอนเป็นงานสำคัญด้านวิชาการของโรงเรียน และจะสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับคณะครูผู้ปฏิบัติการสอนเป็นสำคัญ

3. งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีผู้ให้ความหมายและความสำคัญไว้ดังต่อไปนี้

กรมวิชาการ (2528: 8-10) กล่าวถึงสื่อการเรียนการสอนว่า หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ หลายอย่างที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในหลักสูตร การใช้สื่อการเรียนการสอนนับว่าเป็นงานบริหารวิชาการอีกด้านหนึ่งซึ่งสัมพันธ์กับการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528: 80) ให้แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. จัดหาวัสดุต่าง ๆ สำหรับผลิตสื่อให้เพียงพอ
2. สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ หรือจัดหาสื่อประกอบการสอน
3. จัดให้มีห้องสื่อการเรียนการสอน และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดเก็บไว้

ให้เป็นระบบตามกลุ่มประสบการณ์

4. จัดให้มีทะเบียนสื่อและสถิติการใช้สื่อ
5. จัดบริการสื่อการเรียนการสอนให้ได้รับความสะดวกในการนำมาใช้
6. ควบคุมกำกับให้ครูใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
7. จัดบริการและสาธิตการนำสื่อไปใช้และการเก็บรักษา

กระทรวงศึกษาธิการ (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544: 23-24) กล่าวไว้ว่า ผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัว และในระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ควรจัดให้มีอย่างเพียงพอ มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาทุกสถานที่และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนรู้ และ จากแหล่งเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนและแหล่งอื่นๆ เน้นสื่อที่ผู้เรียนและผู้สอนใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ควรมีความหลากหลาย ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่น ๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งและต่อเนื่องตลอดเวลาเพื่อให้เกิดการใช้สื่อ

การเรียนรู้เป็นไปตามแนวการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงสถานศึกษา
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานควรดำเนินการดังนี้

1. จัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ เป็นสื่อการเรียนรู้
 2. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการ
เรียนรู้ของผู้เรียน
 3. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้ สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน และ
สำหรับเสริมความรู้ของผู้สอน
 4. ศึกษาวิธีการเลือกและการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม
หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่าง
ระหว่างบุคคลของผู้เรียน
 5. ศึกษาวิธีการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพมาตรฐานสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำ
ขึ้นเองและที่เลือกนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ โดยมีการวิเคราะห์และประเมิน สื่อการเรียนรู้ที่ใช้
อยู่นั้นอย่างสม่ำเสมอ
 6. จัดหาหรือจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพใน
สถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ และพัฒนา
สื่อการเรียนรู้
 7. จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่าง
สถานศึกษาและท้องถิ่น ชุมชน และสังคมอื่น
 8. จัดให้มีการกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับสื่อ และ
การใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ
- สรุปแล้ว วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่จะ
ช่วยให้การเรียนการสอนได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้
เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมประสบการณ์ของนักเรียน ผู้บริหารจึงมีหน้าที่ในการจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตร
และสื่อการเรียนการสอนให้แก่โรงเรียนอย่างเพียงพอ และส่งเสริมให้ครูได้รู้จักวิธีการใช้สื่อ และ
การผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างถูกต้อง

4. งานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

กรมวิชาการ (2534 ก: 1) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผล หมายถึง
กระบวนการตรวจสอบการทำงาน ทั้งในช่วงที่กำลังทำและในเวลาทำงานเสร็จสิ้นลงแล้ว เพื่อหา
ข้อสรุปว่างานที่ทำนั้น ได้รับความสำเร็จตามความคาดหวังหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคใดเกิดขึ้น
อันเป็นผลทำให้งานไม่สำเร็จตามความคาดหวัง และจะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร เพื่อให้การทำงาน

สำเร็จตามความคาดหวัง หรือใกล้ความคาดหวังมากที่สุด การประเมินผลที่ดีและเชื่อถือได้ย่อมจะเป็นเครื่องมือช่วยชี้นำการทำงาน และการปรับปรุงงาน การแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ตลอดจนระยะเวลาของการทำงาน อันจะส่งผลให้งานประสบความสำเร็จมากที่สุด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 ข: 23-24) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้ทราบว่าการดำเนินการมีประสิทธิภาพเพียงใด เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่การประเมินผลที่จะต้องดำเนินการ 3 ระยะ คือ การประเมินผลก่อนการดำเนินการ การประเมินผลระหว่างการดำเนินการ และประเมินเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินการ

กรมวิชาการ (2535: 9) ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการวัดผลและการประเมินผล ไว้ดังนี้

1. กำหนดให้การประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมของทุกฝ่ายและทุกคนในโรงเรียน
2. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลให้เกิดขึ้นกับคณะครูทุกคน

3. วางระบบเครือข่ายงานและมอบหมายงาน
4. ดำเนินการประเมินโดยใช้แบบประเมิน
5. สรุปผลการประเมินของผู้ปฏิบัติงาน
6. นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ปรีชาพร วงษ์อนุตรโรจน์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 34) ได้กล่าวไว้ว่าการวัดและประเมินผล เป็นสิ่งที่จำเป็นในกระบวนการเรียนการสอน มีประโยชน์ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอาจารย์
2. เพื่อปรับปรุงการเรียนของนักเรียน นักศึกษา
3. เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานในสถานศึกษา
4. เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป
5. เป็นหลักฐานด้านการศึกษาของสถานศึกษา
6. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544: 24-25) ได้กล่าวถึง การวัดและประเมินผล ไว้ดังต่อไปนี้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาจะต้องจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่าการวัดผลและการประเมินผลนั้นเป็นสิ่งจำเป็นมากในการจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นข้อมูลที่จะได้ทราบความก้าวหน้าในด้านการเรียนของนักเรียนและการสอนของครู ผู้บริหารจึงมีหน้าที่ควบคุมดูแลให้ครูได้มีการวัดผลและประเมินผลของนักเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนดไว้ อีกทั้งสมควรได้พัฒนาครูในด้านความรู้และเทคนิคใหม่ๆ ในการวัดผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. งานห้องสมุด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 ข: 29) ได้กล่าวว่า ห้องสมุดเป็นแหล่งวิชาการที่สำคัญในการปฏิบัติตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในการดำเนินงานห้องสมุดนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับนักเรียนให้เพียงพอ จัดระเบียบการเก็บรักษาหนังสือตามระบบของการใช้ห้องสมุด

อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงคารวัฒน์ (2528: 88) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดห้องสมุดที่ดี คือ มีมุมหนังสือที่มีบรรยากาศสวยงามให้นักเรียนอยากใช้ มีหนังสือสำหรับนักเรียนและครูใช้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ มีแผนการใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนของนักเรียน

กิติมา ปรีดีดิลก (2532: 87-88) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับงานห้องสมุดว่า

1. ต้องสนับสนุนการจัดดำเนินงานของห้องสมุดทุกด้าน เช่น จัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกให้เพียงพอ จัดหาหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่จำเป็นต้องใช้ ตลอดจนงบประมาณมาสนับสนุน

2. จัดหาบรรณารักษ์ที่มีความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดและเข้าใจนักเรียน ช่วยดำเนินการในห้องสมุด

3. สถานที่ควรจัดเป็นสัดส่วน

4. ฝึกฝนนักเรียนให้รู้จักใช้ห้องสมุด

5. สนับสนุนให้รู้จักใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ

6. สนับสนุนให้รู้จักใช้ห้องสมุดเป็น องค์ประกอบในการเรียน

7. ส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเอง

กล่าวได้ว่างานห้องสมุด เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ให้เด็กนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้บริหารโรงเรียนควรให้การสนับสนุนและเอาใจใส่เป็นพิเศษ พยายามส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนเห็นความสำคัญ ห้องสมุดควรจัดไว้เป็นส่วน สะอาด สะดวก และมีหนังสือสำหรับให้นักเรียนได้ค้นคว้าศึกษาอย่างเพียงพอ

6. งานนิเทศภายใน

การนิเทศภายใน มีนักการศึกษาหลายคนให้ให้ความหมายและความสำคัญของการนิเทศภายในไว้ดังนี้

อาคม จันทสุนทร (2527: 25) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการจัดการนิเทศโดยบุคลากรภายในโรงเรียน ผู้นิเทศจะได้แก่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หัวหน้าสายงานวิชาการ และหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ที่โรงเรียนคัดเลือกและแต่งตั้งขึ้น

อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงคารวัฒน์ (2528: 32) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนซึ่งมีการดำเนินการเป็นขั้นตอน และมีขบวนการเฉพาะเพื่อตอบสนองจุดมุ่งหมายที่แท้จริง คือได้ผลงาน (เด็ก) ที่มีคุณภาพมีการพัฒนางาน (การเรียนการสอน) พัฒนาคคน (ครู) ให้มีความเข้าใจ และมั่นใจในการทำงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529: 19) ได้กล่าวถึงแนวทางในการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับผู้บริหารโรงเรียนดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้อย่างชัดเจน
2. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
3. จัดลำดับความสำคัญของปัญหา
4. การวางแผนปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะมีทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว ตลอดจนกำหนดทางเลือก
5. กำหนดตัวบุคคลที่รับผิดชอบในการนิเทศ
6. จัดประชุมครูเพื่อทราบจุดมุ่งหมายและแนวปฏิบัติ ตลอดจนปรับเปลี่ยน รัศกุ่มและเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของคณะครูในโรงเรียน
7. ปฏิบัติตามแผน
8. ติดตามและประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532: 1) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในไว้ว่า เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศซึ่งเป็นบุคคลภายในให้พัฒนาคุณภาพ การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้แก่นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรต้องการ

สรุป การนิเทศภายในมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน และช่วยเหลือสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนได้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร โดยการที่ผู้นิเทศเข้าไปเยี่ยมชั้นเรียน สังเกตการสอนเป็นครั้งคราว ผู้บริหารมีหน้าที่โดยตรงในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน เพราะผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของคณะครู เข้าใจสภาพของปัญหาได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารจะต้องนิเทศครูผู้สอนด้วยวิธีการต่างๆ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมตลอดจนการจัดหาสิ่งสนับสนุนให้การนิเทศดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

การประชุมอบรมทางวิชาการ มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2528 ก: 107) ได้ให้ความหมายของการประชุมไว้ว่า การประชุม หมายถึง การที่บุคคลกลุ่มหนึ่งนัดหมายเพื่อพบปะเพื่อปรึกษาหารือ ถ่ายทอดเรื่องราว ข่าวสาร พิจารณาคำตอบร่วมกัน ค้นหาวิธีแก้ไขปัญหาร่วมกัน หรือปรับความคิดเห็นของบุคคลหลายๆ คนให้เข้ากัน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายด้วยความเรียบร้อยถูกต้องรัดกุม การประชุม มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีการประชุมอยู่เสมอ นอกจากจะเป็นการช่วยเหลือพัฒนาบุคลากรแล้วยังช่วยในการแก้ปัญหาอย่างหนึ่งอย่างใดที่เกิดขึ้น หรือช่วยในการเตรียมงานใดๆ ที่ผู้ร่วมงานต้องกระทำร่วมกันอีกด้วย ดังนั้นการประชุมจึงมีความสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. เป็นการถ่ายทอดความรู้และความเข้าใจระหว่างผู้เข้าร่วมประชุมด้วยกัน
2. เป็นการให้ข่าวสารและแจ้งข้อราชการแก่ผู้ร่วมงาน
3. เป็นการตัดสินใจปัญหา แก้ปัญหา และกำหนดนโยบายในการทำงานร่วมกัน
4. ทำให้ผู้ร่วมงานและผู้บริหาร โรงเรียน ได้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ได้รู้จักและ

เข้าใจกัน

5. การประชุมเป็นการบริหารงานตามหลักประชาธิปไตย เป็นลักษณะของการทำงานเป็นคณะ

รุ่ง แก้วแดง และคณะ (2528: 210) กล่าวว่า การประชุม เป็นการพบกันระหว่างครูในโรงเรียนกับผู้บริหารเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การประชุมอาจเป็นไปได้ทั้งในลักษณะตัวต่อตัว เช่น ผู้บริหารพบปะครู เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการเรียนการสอน (Individual Conference) หรือ หรือการประชุมระหว่างผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียน เพื่อหาทางปรับปรุงการเรียนการสอน ส่วนการอบรมเป็นกระบวนการสอน

สรุป การประชุมทางวิชาการนั้น เป็นการเชิญครูมาพบปะเพื่อทราบแนวทางและข้อตกลงการทำงานร่วมกัน และในขณะเดียวกันก็จะได้นำเอาความรู้ใหม่ หรือวิธีการใหม่ ๆ มาเผยแพร่ให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการจัดให้มีการประชุมนั้น ผู้บริหารจะต้องใช้เทคนิคในการเลือกรูปแบบของการประชุมให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และจุดมุ่งหมายของการประชุมด้วย

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กิตติรัตน์ กลัดแก้ว (อ้างถึงใน อำนาจ เข้มสะอาด 2539: 48-49) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียนมีความเห็นตรงกันว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในเกณฑ์มาก กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่างานการเรียนการสอนเป็นงานที่ปฏิบัติมากที่สุดและงานที่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก ได้แก่ งานห้องสมุด งานประชุมอบรมทางวิชาการ งานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงานทางวิชาการ งานส่งเสริมการสอน งานวัดและประเมินผลการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และงานนิเทศการศึกษา แต่สำหรับครูวิชาการโรงเรียนมีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในเกณฑ์มากที่สุดทั้ง 9 ด้านที่กล่าวมา สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ขาดแคลนหนังสือสำหรับค้นคว้าและวัสดุครุภัณฑ์สำหรับห้องสมุด ครูผู้สอนไม่เข้าใจหลักสูตร ขาดแคลนวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอนไม่ใช้สื่อประกอบการสอน ขาดบรรณารักษ์ที่มีความสามารถ และการจัดอบรมทางวิชาการ มีการจัดน้อยมาก

จิรวรรณ มาดี (อ้างถึงใน อำนาจ เข้มสะอาด 2539: 49-50) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการครบทั้ง 8 ด้าน ตามลำดับคือ การวางแผนงานทางวิชาการใช้วิธีประชุม

บุคลากร เพื่อจัดทำแผนงานและจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานในโรงเรียน ผู้บริหารร่วมกับคณะครูคัดเลือกบุคลากรเข้าร่วมดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรตามแนวทางของกลุ่มโรงเรียน สำนักงานเขตและกรุงเทพมหานครจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนตรงตามความรู้ความสามารถ และความถนัดของแต่ละคน จัดบุคลากรให้รับผิดชอบแผนงานการนิเทศ ผู้บริหารให้การสนับสนุนควบคุมดูแล ช่วยเหลือให้คณะบุคคลจัดกิจกรรมต่างๆ มอบหมายให้คณะบุคคลรับผิดชอบวางแผน สืบเสาะสภาพความต้องการการใช้ การจัดหา และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการสร้างบรรยากาศที่ดี และจัดหาหนังสือต่างๆ ไว้ในห้องสมุดอย่างเพียงพอ ร่วมกับคณะครูคัดเลือกบุคคลให้รับผิดชอบ และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล

2. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านวิชาการที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบคือ ไม่มีบุคลากรรับผิดชอบงานวิชาการ โดยเฉพาะครูผู้สอนทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรยังไม่เพียงพอ และครูบางคนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร การนิเทศการศึกษายังไม่สามารถจัดทำได้อย่างสม่ำเสมอ ขาดสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ขาดงบประมาณในการจัดหาหนังสือและเอกสารสำหรับปฏิบัติงานการนำหลักสูตรไปใช้ และงานนิเทศการศึกษา แต่สำหรับครูวิชาการโรงเรียนมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในเกณฑ์มากถึง 9 ด้านที่กล่าวมา สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ขาดแคลนหนังสือสำหรับค้นคว้าและวัสดุครุภัณฑ์สำหรับห้องสมุด ครูผู้สอนไม่เข้าใจหลักสูตร ขาดแคลนวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอนไม่ใช้สื่อประกอบการสอน ขาดบรรณารักษ์ที่มีความสามารถ และการจัดอบรมทางวิชาการมีการจัดน้อยมาก

อำนาจ แยมสอาด (2539: 155-160) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 7 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการ ครบทั้ง 7 ด้าน คือ ใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อค้นหาปัญหาด้านการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน จัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนตรงตามความรู้ความสามารถและความถนัดของแต่ละคน แนะนำให้ครูใช้วัสดุในห้องเรียนมาประดิษฐ์เป็นสื่อการเรียนการสอน ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจเข้าไปใช้ห้องสมุด จัดมุมหนังสือในห้องเรียน จัดปฐมนิเทศครูที่บรรจุใหม่ให้เข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการประชุมอบรมในด้านการเรียนการสอนอยู่เสมอ

2. ปัญหาในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่คือขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการวิเคราะห์หลักสูตรของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ครูบางคนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ครูไม่ได้ตัดแปลงวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการประเมินผลการเรียนการสอนสภาพห้องสมุดไม่เหมาะสมและไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาค้นคว้าครูขาดความกระตือรือร้นในการเพิ่มพูนความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและไม่ได้ทำแผนการประจําอบรมทางวิชาการประจำปี

สมแพน จำปาหวาย (2542: 97-101) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า มีสภาพการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านห้องสมุด ด้านการนิเทศภายใน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะให้โรงเรียนเน้นด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

คณิงพร ภูภักดิ์ (2539: 110-118) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ส่วนงานด้านหลักสูตร ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน ด้านห้องสมุด ด้านนิเทศภายใน และด้านงานประจําอบรมทางวิชาการได้ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีสภาพการดำเนินการและปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุญเลี้ยง ทุมคำ (2542: 115-146) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีสภาพการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นงานวัดและประเมินผลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบความแตกต่างพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลาง มีสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 195 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนของประชากร จากข้อ 1.1 โดยวิธีเจาะจง จำนวน 60 คน ดังนี้

1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 15 คน

1.2.2 ครูวิชาการ จำนวน 15 คน

1.2.3 ครูปฏิบัติการสอน จำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนามาจากของ นายบุญเลี้ยง ทุมคำ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) พ.ศ. 2542 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 3 สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

2.1 การพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

2.1.2 นำเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม

2.1.3 นำเครื่องมือจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 ฉบับ

2.1.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากข้อ 2.1.3 มาวิเคราะห์และทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ โดยวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา = .99

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอภูผาม่าน เพื่อเก็บข้อมูลในโรงเรียนเป้าหมาย

3.2 จัดทำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 15 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.3 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืน จำนวน 60 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บได้จากกลุ่มประชากรมีวิธีการดังนี้

4.1 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์นำแบบสอบถาม

4.2 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย ของสภาพการปฏิบัติและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนสภาพการปฏิบัติและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้

สภาพการปฏิบัติและปัญหา	คะแนน
น้อยที่สุด	1
น้อย	2
ปานกลาง	3
มาก	4
มากที่สุด	5

การแปลความหมายของข้อมูล สภาพการปฏิบัติและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้

คะแนน	สภาพการปฏิบัติและปัญหา
1.00-1.50	อยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.51-2.50	อยู่ในระดับน้อย
2.51-3.50	อยู่ในระดับปานกลาง
3.51-4.50	อยู่ในระดับมาก
4.51-5.00	อยู่ในระดับมากที่สุด

4.3 กรอกรคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามลงในแบบกรอกรหัส (Coding Form)

เสร็จแล้วนำผลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows

4.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการปฏิบัติและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

- 1) หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อหาระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
- 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครู วิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างเป็นรายคู่ ใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe's Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลในการวิจัย เรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดขอนแก่น นี้ นำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ตามสภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 6 ด้าน คือ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายละเอียดสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 60 คน ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และขนาดของโรงเรียน แสดงในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน
ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ที่ตอบแบบสอบถามสมบูรณ์

ที่	สถานภาพ จำนวน (N= 60)	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ครูปฏิบัติการสอน	ค่าร้อยละ
1. เพศ					
	ชาย	15	8	14	61.67
	หญิง	-	7	16	38.33
	รวม	15	15	30	100
2. อายุ					
	ต่ำกว่า 31 ปี	-	4	7	18.33
	31 – 40 ปี	1	3	8	20.00
	41 – 50 ปี	10	7	14	51.67
	51 ขึ้นไป	4	1	1	10.00
	รวม	15	15	30	100
3. อายุราชการ					
	ต่ำกว่า 11 ปี	1	6	11	30.00
	11 – 15 ปี	-	2	3	8.38
	16 – 20 ปี	2	-	2	6.67
	21 ขึ้นไป	12	7	14	55.00
	รวม	15	15	30	100
4. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด					
	ต่ำกว่าอนุปริญญา	-	-	1	1.67
	อนุปริญญา	-	-	3	5.00
	ปริญญาตรี	15	14	26	91.67
	สูงกว่าปริญญาตรี	-	1	-	1.67
	รวม	15	15	30	100
5. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน					
		15	15	30	100
	รวม	15	15	30	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ที่	สถานภาพ จำนวน (N= 60)	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ครูปฏิบัติการสอน	ค่าร้อยละ
6.	ขนาดของโรงเรียน				
	ขนาดเล็ก	6	6	12	40.00
	ขนาดกลาง	6	6	12	40.00
	ขนาดใหญ่	3	3	6	20.00
	รวม	15	15	30	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 60 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 61.67 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 51.67 มีอายุราชการตั้งแต่ 21 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 55 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 91.67 ส่วนมากเป็นครูปฏิบัติการสอน และสอนในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมากที่สุด

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษา ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม แสดงในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ จําแนกตาม
กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	3.55	0.77	มาก	3.03	0.92	ปานกลาง	3.25	0.76	ปานกลาง	3.28	0.82	ปานกลาง
2.	งานด้านการเรียนการสอน	3.62	0.81	มาก	3.46	0.92	ปานกลาง	3.44	0.75	ปานกลาง	3.51	0.81	มาก
3.	งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและ สื่อการเรียนการสอน	3.45	0.67	ปานกลาง	2.73	0.79	ปานกลาง	3.00	0.74	ปานกลาง	3.06	0.73	ปานกลาง
4.	งานด้านการวัดและประเมินผลการเรียน	3.89	0.69	มาก	3.24	0.82	ปานกลาง	3.37	0.63	ปานกลาง	3.50	0.71	ปานกลาง
5.	งานด้านห้องสมุด	3.17	0.82	ปานกลาง	2.76	0.69	ปานกลาง	2.78	0.92	ปานกลาง	2.90	0.81	ปานกลาง
6.	งานด้านการนิเทศภายใน	3.43	0.65	ปานกลาง	2.88	0.72	ปานกลาง	3.00	0.73	ปานกลาง	3.11	0.70	ปานกลาง
7.	งานประชุมอบรมทางวิชาการ	3.87	0.71	มาก	3.56	0.83	มาก	3.37	0.78	ปานกลาง	3.60	0.77	มาก
	รวม	3.56	0.73	มาก	3.09	0.81	ปานกลาง	3.17	0.76	ปานกลาง	3.28	0.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ ภูพาน มีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนงานด้านการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.51$) และงาน ด้านประชุมอบรมทางวิชาการ ($\bar{X}=3.60$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$) ส่วนงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.45$) งานด้านห้องสมุด ($\bar{X}=3.17$) และงานด้านการนิเทศภายใน ($\bar{X}=3.43$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ครูวิชาการ โดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.09$) ยกเว้นในด้าน การประชุมอบรมทางวิชาการ ($\bar{X}=3.56$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ($\bar{X}=3.17$)

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษา ระดับสภาพการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ เป็นรายด้าน มีรายละเอียดตามตารางที่ 4.3 – 4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ งานด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ จำแนกเป็นรายข้อ

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	การจัดการหลักสูตร เอกสารหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตรสำหรับการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ	3.67	0.82	มาก	3.27	0.88	ปานกลาง	3.40	0.72	ปานกลาง	3.44	0.80	ปานกลาง
2.	การศึกษาและการทำความเข้าใจหลักการจุดหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรมีความชัดเจน	3.53	0.74	มาก	3.53	0.92	มาก	3.53	0.73	มาก	3.53	0.79	มาก
3.	การสร้างและหรือปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้อง เหมาะสมกับนักเรียนและท้องถิ่น	3.53	0.74	มาก	2.87	0.74	ปานกลาง	3.13	0.78	ปานกลาง	3.17	0.75	ปานกลาง
4.	การนำหลักสูตรที่สร้างและ/หรือปรับปรุงแล้วไปใช้	3.60	0.74	มาก	2.80	0.94	ปานกลาง	3.17	0.79	ปานกลาง	3.17	0.75	ปานกลาง
5.	การประเมินผลการใช้หลักสูตรที่สร้างและ/หรือปรับปรุงแล้วนำผลการประเมินไปใช้	3.40	0.83	ปานกลาง	2.67	0.1.1	ปานกลาง	2.93	0.78	ปานกลาง	3.00	0.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ ภูผาม่าน มีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ การศึกษา และการทำความเข้าใจ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตรมีความชัดเจน ($\bar{X}=3.53$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54$) ยกเว้นในข้อ การประเมินผลการใช้หลักสูตรที่สร้างและ หรือปรับปรุงแล้วนำผลการประเมินไปใช้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.40$)

ครูวิชาการ โดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.02$) ยกเว้นในข้อ การศึกษาและการทำความเข้าใจหลักการ จุดหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรมีความชัดเจน ($\bar{X}=3.53$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$) ยกเว้นในข้อ การศึกษาและการทำความเข้าใจ หลักการ จุดหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรมีความชัดเจน ($\bar{X}=3.53$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

รวม	3.54	0.77	มาก	3.02	0.91	ปานกลาง	3.25	0.91	ปานกลาง	3.27	0.82	ปานกลาง
-----	------	------	-----	------	------	---------	------	------	---------	------	------	---------

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน งานด้านการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	การร่วมกันวางแผนจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน	4.20	0.77	มาก	3.87	0.99	มาก	3.83	0.70	มาก	3.97	0.82	มาก
2.	การจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถและความถนัด	3.80	0.68	มาก	3.60	1.06	มาก	3.57	0.86	มาก	3.66	0.89	มาก
3.	การจัดทำแผนการสอน/บันทึกการสอน ก่อนทำการสอน ครบถ้วนทุกกลุ่มประสบการณ์	3.07	0.88	ปานกลาง	2.80	1.01	ปานกลาง	2.97	0.76	ปานกลาง	2.94	0.88	ปานกลาง
4.	การจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอน/บันทึกการสอนที่กำหนดไว้	3.13	0.99	ปานกลาง	3.33	0.89	ปานกลาง	3.37	0.72	ปานกลาง	3.28	0.87	ปานกลาง
5.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการ	3.60	0.63	มาก	3.33	0.89	ปานกลาง	3.53	0.63	มาก	3.49	0.72	ปานกลาง
6.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคำเน้นการของกรมวิชาการ	3.87	0.83	มาก	3.80	0.86	มาก	3.57	0.82	มาก	2.48	0.84	น้อย
7.	การติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู และปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	3.67	0.82	มาก	3.47	0.74	ปานกลาง	3.27	0.78	ปานกลาง	3.47	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอ ภูพานส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$) เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ พบว่า การร่วมกันวางแผนจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ($\bar{X}=3.97$) และการจัด ครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถและความถนัด ($\bar{X}=3.66$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ในข้อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคำเนิการของกรมวิชาการ ($\bar{X}=2.48$) มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย นอกนั้นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผล ดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอยู่ ในระดับมาก ($\bar{X}=3.61$) ส่วน การจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอน ก่อนทำการสอนครบถ้วน ทุกกลุ่มประสบการณ์ ($\bar{X}=3.07$) และการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนบันทึกการสอนที่ กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.13$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ครูวิชาการ โดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.46$) ส่วนการร่วมกันวางแผนจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ($\bar{X}=3.87$) การจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามาและความถนัด ($\bar{X}=3.60$) และการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนตามแนวคำเนิการของกรมวิชาการ ($\bar{X}=3.80$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอยู่ ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.44$) ส่วน การร่วมกันวางแผนจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ($\bar{X}=3.83$) การจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามาและความถนัด ($\bar{X}=3.57$) การจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการ ($\bar{X}=3.53$) และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนว คำเนิการของกรมวิชาการ ($\bar{X}=3.57$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

รวม	3.61	0.81	มาก	3.46	0.92	ปานกลาง	3.44	0.75	ปานกลาง	3.33	0.81	ปานกลาง
-----	------	------	-----	------	------	---------	------	------	---------	------	------	---------

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูผาม่าน งานด้านวัสดุประกอบ
หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	การร่วมกันวางแผนจัดหาวัสดุประกอบ หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน	3.87	0.83	มาก	2.27	1.03	น้อย	3.10	0.76	ปานกลาง	3.08	0.88	ปานกลาง
2.	การจัดหาวัสดุเพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอน อย่างเพียงพอ	3.53	0.74	มาก	3.00	0.76	ปานกลาง	3.20	0.81	ปานกลาง	3.24	0.77	ปานกลาง
3.	การผลิตสื่อการเรียนการสอน เพื่อใช้ประกอบ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.13	0.64	ปานกลาง	2.93	0.59	ปานกลาง	2.90	0.61	ปานกลาง	2.99	0.61	ปานกลาง
4.	การอำนวยความสะดวกในการใช้การจัดเก็บ และการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนอย่าง เป็นระบบ	3.33	0.49	ปานกลาง	2.87	0.83	ปานกลาง	2.93	0.83	ปานกลาง	3.04	0.72	ปานกลาง
5.	การติดตามและการประเมินผลการจัดทำ การใช้ การจัดเก็บ การบำรุงรักษาสื่อ การเรียนการสอน	3.40	0.63	ปานกลาง	2.60	0.74	ปานกลาง	2.87	0.68	ปานกลาง	2.96	0.68	ปานกลาง
	รวม	3.45	0.67	ปานกลาง	2.73	0.79	ปานกลาง	3.00	0.73	ปานกลาง	3.06	0.73	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ ภูพาน มีการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ถ้าจำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$) ส่วนการร่วมกันวางแผนจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.87$) และการจัดหาวัสดุเพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.53$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูวิชาการ โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.73$) ยกเว้นข้อการร่วมกันวางแผนจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.27$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ครูปฏิบัติการสอนโดยภาพรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=3.00$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน งานด้านการวัดและประเมินผล จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	การร่วมกันวางแผนการวัดและประเมินผลภายในโรงเรียน	3.87	0.74	มาก	3.13	0.74	ปานกลาง	3.40	0.67	ปานกลาง	3.47	0.72	ปานกลาง
2.	การจัดการเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดและประเมินผล	3.87	0.74	มาก	3.07	1.03	ปานกลาง	3.27	0.64	ปานกลาง	3.40	0.82	ปานกลาง
3.	การจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลอย่างครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	3.67	0.62	มาก	3.33	0.62	ปานกลาง	3.13	0.51	ปานกลาง	3.51	0.58	มาก
4.	การวัดและประเมินผล เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลและนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	4.20	0.68	มาก	3.73	0.70	มาก	3.73	0.69	มาก	3.89	0.69	มาก
5.	การปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีคุณภาพ	3.87	0.64	มาก	2.93	0.70	ปานกลาง	3.30	0.65	ปานกลาง	3.27	0.67	ปานกลาง
	รวม	3.87	0.68	มาก	3.24	0.61	ปานกลาง	3.37	0.63	ปานกลาง	3.51	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ ภูพาน ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การร่วมกันวางแผนการวัดและประเมินผลภายในโรงเรียน ($\bar{X}=3.47$) การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดและประเมินผล ($\bar{X}=3.40$) และการปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีคุณภาพ ($\bar{X}=3.27$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X}=3.87$)

ครูวิชาการ โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.24$) ยกเว้นในข้อ การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลและนำผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.73$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.37$) ยกเว้นในข้อการวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลและนำผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.73$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน งานด้านห้องสมุด
จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	การร่วมกันวางแผนปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียน	3.33	0.62	ปานกลาง	3.27	0.79	ปานกลาง	3.03	0.93	ปานกลาง	3.21	0.78	ปานกลาง
2.	การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ หนังสือและสิ่งพิมพ์เข้าห้องสมุดอย่างเพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้าของครูและนักเรียน	3.40	0.74	ปานกลาง	2.93	0.88	ปานกลาง	2.83	0.75	ปานกลาง	3.06	0.79	ปานกลาง
3.	การให้บริการห้องสมุดแก่ครู และนักเรียนอย่างเพียงพอกับความต้องการ	3.33	0.82	ปานกลาง	2.73	0.79	ปานกลาง	2.83	0.91	ปานกลาง	2.97	0.84	ปานกลาง
4.	การจัดกิจกรรมของห้องสมุด เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน	3.27	0.96	ปานกลาง	2.73	0.79	ปานกลาง	2.73	0.87	ปานกลาง	2.91	0.88	ปานกลาง
5.	การจัดให้มีครูบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบห้องสมุด	3.07	1.03	ปานกลาง	2.67	1.05	ปานกลาง	3.03	1.07	ปานกลาง	3.02	1.05	ปานกลาง
6.	จัดระบบการเก็บรักษาหนังสือตามหลักการจัดห้องสมุด	3.13	0.74	ปานกลาง	2.53	0.94	ปานกลาง	2.63	0.99	ปานกลาง	2.77	0.89	ปานกลาง
7.	การจัดงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ	2.67	0.82	ปานกลาง	2.47	0.92	น้อย	2.37	0.89	น้อย	2.50	0.87	น้อย
	รวม	3.17	0.82	ปานกลาง	2.76	0.74	ปานกลาง	2.78	0.92	ปานกลาง	2.92	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ ภูพาน มีการปฏิบัติงานด้านห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในข้อการจัดงบประมาณให้ห้องสมุด อย่างเพียงพอ ($\bar{X}=2.50$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติงานด้านห้องสมุดอยู่ในระดับ ปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=3.17$)

ครูวิชาการ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานด้านห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.76$) ยกเว้นในข้อการจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=2.47$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านห้องสมุดอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.78$) ยกเว้นในข้อการจัดงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=2.37$) มีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ งานด้านการนิเทศภายใน
จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	การร่วมกันวางแผน/โครงการนิเทศภายใน ได้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหาและ ความต้องการของการจัดการเรียนการสอน	3.60	0.63	มาก	3.13	0.64	ปานกลาง	3.17	0.69	ปานกลาง	3.30	0.66	ปานกลาง
2.	ดำเนินการนิเทศภายในตามแผน/โครงการ นิเทศอย่างเป็นระบบ	3.40	0.51	ปานกลาง	2.93	0.70	ปานกลาง	2.90	0.71	ปานกลาง	3.08	0.64	ปานกลาง
3.	ประเมินผลการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนา การนิเทศภายในโรงเรียน	3.33	0.72	ปานกลาง	2.93	0.59	ปานกลาง	3.07	0.69	ปานกลาง	3.11	0.67	ปานกลาง
4.	ประสานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อพัฒนาการ การนิเทศภายในโรงเรียน	3.40	0.74	ปานกลาง	2.53	0.83	ปานกลาง	2.87	0.82	ปานกลาง	2.93	0.63	ปานกลาง
	รวม	3.43	0.65	ปานกลาง	2.88	0.69	ปานกลาง	3.00	0.73	ปานกลาง	3.11	0.65	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ ภูพาน มีการปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=3.11$) เมื่อจำแนก เป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายใน อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.43$) ยกเว้นในข้อ การร่วมกันวางแผน โครงการนิเทศภายในได้สอดคล้อง กับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.60$) มีการปฏิบัติอยู่ ในระดับมาก

ครูวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายใน อยู่ในระดับ ปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=2.88$)

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายใน อยู่ ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=3.00$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูผาม่าน งานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	การสำรวจความต้องการ และความต้องการจำเป็นของบุคลากรหรือของงานที่ต้องอบรม/ประชุม/สัมมนาทางวิชาการ	4.00	0.65	มาก	3.73	0.96	มาก	3.53	0.73	มาก	3.76	0.78	มาก
2.	การวางแผนงานที่จะอบรม/ประชุม/สัมมนาทางวิชาการ	3.73	0.70	มาก	3.53	0.74	มาก	3.07	0.74	ปานกลาง	3.42	0.73	ปานกลาง
3.	การจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม/ประชุม/สัมมนาทางวิชาการตามแผนที่วางไว้	4.07	0.59	มาก	3.73	0.79	มาก	3.57	0.82	มาก	3.79	0.73	มาก
4.	การรายงานผลการไปอบรม/ประชุม/สัมมนาทางวิชาการ	3.73	0.70	มาก	3.40	0.83	ปานกลาง	3.43	0.82	ปานกลาง	3.52	0.78	มาก
5.	การประชุมบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อชี้แจงและปรึกษาหรือเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการ	3.93	0.70	มาก	3.87	0.74	มาก	3.43	0.77	ปานกลาง	3.74	0.74	มาก
6.	การติดตามประเมินผลหลังการอบรม/ประชุมสัมมนาทางวิชาการ	3.73	0.88	มาก	3.07	0.88	ปานกลาง	3.17	0.79	ปานกลาง	3.22	0.85	ปานกลาง
	รวม	3.87	0.71	มาก	3.56	0.83	มาก	3.37	0.78	ปานกลาง	3.59	0.77	มาก

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอ ภูผาม่าน ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.59$) ส่วนการวางแผนงานที่จะอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ ($\bar{X}=3.42$) และการติดตามประเมินผล หลังการอบรมประชุมสัมมนาทางวิชาการ ($\bar{X}=3.22$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนก เป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายชื่อมีการปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทาง วิชาการอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X}=3.87$)

ครูวิชาการ โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$) ส่วนการรายงานผลการไปอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ ($\bar{X}=3.40$) และการติดตามประเมินผลหลังการอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ ($\bar{X}=3.07$) มีการปฏิบัติอยู่ ในระดับปานกลาง

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทาง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.37$) ส่วน การสำรวจความต้องการ และความต้องการจำเป็นของบุคลากร หรือของงานที่ต้องอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ ($\bar{X}=3.53$) และการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการ อบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการตามแผนที่วางไว้ ($\bar{X}=3.57$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามวัตถุประสงค์และ
สมมติฐานการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษา ระดับสภาพปัญหาการการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน
โดยภาพรวม แสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน โดยภาพรวม
จำแนกตามกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	2.87	0.81	ปานกลาง	3.16	0.85	ปานกลาง	3.12	0.88	ปานกลาง	2.98	0.64	ปานกลาง
2.	งานด้านการเรียนการสอน	3.11	0.99	ปานกลาง	2.83	0.94	ปานกลาง	2.88	0.89	ปานกลาง	2.94	0.96	ปานกลาง
3.	งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและ สื่อการเรียนการสอน	3.05	0.87	ปานกลาง	3.34	0.67	ปานกลาง	3.30	0.90	ปานกลาง	3.23	0.81	ปานกลาง
4.	งานด้านการวัดและประเมินผลการเรียน	2.79	0.93	ปานกลาง	2.91	0.68	ปานกลาง	2.96	0.92	ปานกลาง	2.88	0.86	ปานกลาง
5.	งานด้านห้องสมุด	3.16	0.98	ปานกลาง	3.36	0.90	ปานกลาง	3.48	0.87	ปานกลาง	3.34	0.94	ปานกลาง
6.	งานด้านการนิเทศภายใน	3.07	0.85	ปานกลาง	3.13	0.63	ปานกลาง	3.08	0.75	ปานกลาง	3.09	0.74	ปานกลาง
7.	งานประชุมอบรมทางวิชาการ	2.60	0.97	ปานกลาง	2.70	0.61	ปานกลาง	2.78	0.82	ปานกลาง	2.69	0.89	ปานกลาง
	รวม	2.95	0.91	ปานกลาง	3.05	0.75	ปานกลาง	3.09	0.91	ปานกลาง	3.02	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ
ภูพาน มีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า มีปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม
ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน มีปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับ
ปานกลางทุกด้าน ($\bar{X}=2.95$)

ครูวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้าน มีปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับ
ปานกลางทุกด้าน ($\bar{X}=3.05$)

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายด้าน มีปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ใน
ระดับปานกลางทุกด้าน ($\bar{X}=3.09$)

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษา ระดับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ เป็นรายด้าน มีรายละเอียดตามตารางที่ 4.11 – 4.17 ดังนี้

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ งานด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	การจัดหาหลักสูตร เอกสารหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตรสำหรับการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ	3.00	0.76	ปานกลาง	3.13	0.63	ปานกลาง	3.23	0.82	ปานกลาง	3.12	0.74	ปานกลาง
2.	การศึกษาและการทำความเข้าใจหลักการ จุดหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร มีความชัดเจน	2.80	0.86	ปานกลาง	2.87	0.74	ปานกลาง	3.07	0.69	ปานกลาง	2.91	0.77	ปานกลาง
3.	การสร้างและหรือปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้อง เหมาะสมกับนักเรียนและท้องถิ่น	2.93	0.79	ปานกลาง	2.87	0.99	ปานกลาง	3.13	1.19	ปานกลาง	2.98	0.99	ปานกลาง
4.	การนำหลักสูตรที่สร้างและ/หรือปรับปรุงแล้วไปใช้	2.93	0.79	ปานกลาง	3.47	0.83	ปานกลาง	3.17	0.87	ปานกลาง	3.19	0.84	ปานกลาง
5.	การประเมินผลการใช้หลักสูตรที่สร้างและ/หรือปรับปรุงแล้วนำผลการประเมินไปใช้	2.67	0.82	ปานกลาง	3.47	1.06	ปานกลาง	3.00	0.83	ปานกลาง	3.04	0.90	ปานกลาง
	รวม	2.87	0.81	ปานกลาง	3.16	0.85	ปานกลาง	3.12	0.89	ปานกลาง	3.05	0.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ
ภูพาน มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในระดัปลานกลาง
($\bar{X}=3.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร
ไปใช้ในระดัปลานกลางทุกข้อ เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายข้อ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและ
การนำหลักสูตรไปใช้ออยู่ในระดัปลานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=2.87$)

ครูวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำ
หลักสูตรไปใช้ออยู่ในระดัปลานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=3.16$)

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและ
การนำหลักสูตรไปใช้ออยู่ในระดัปลานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=3.12$)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน
งานด้านการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	การร่วมกันวางแผนจัดการเรียนการสอน ภายในโรงเรียน	2.80	1.32	ปานกลาง	2.60	0.91	ปานกลาง	2.67	0.80	ปานกลาง	2.69	1.01	ปานกลาง
2.	การจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ ความสามารถและความถนัด	3.33	1.05	ปานกลาง	2.67	0.89	ปานกลาง	2.77	1.04	ปานกลาง	2.92	0.99	ปานกลาง
3.	การจัดทำแผนการสอน/บันทึกการสอนก่อน ทำการสอน ครอบคลุมทุกกลุ่มประสบการณ์	3.73	1.03	มาก	2.73	0.88	ปานกลาง	3.13	1.01	ปานกลาง	3.19	0.97	ปานกลาง
4.	การจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอน/ บันทึกการสอนที่กำหนดไว้	3.33	0.98	ปานกลาง	3.27	0.96	ปานกลาง	2.83	0.99	ปานกลาง	3.14	0.97	ปานกลาง
5.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้น ทักษะกระบวนการ	2.93	0.80	ปานกลาง	3.00	1.19	ปานกลาง	2.80	0.81	ปานกลาง	2.91	0.93	ปานกลาง
6.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม แนวคำเน้นการของกรมวิชาการ	2.67	0.82	ปานกลาง	2.80	0.86	ปานกลาง	3.03	0.89	ปานกลาง	2.82	0.86	ปานกลาง
7.	การติดตามและประเมินผลการจัดการเรียน การสอนของครู และปรับปรุงให้เหมาะสม ยิ่งขึ้น	3.00	0.93	ปานกลาง	2.73	0.88	ปานกลาง	2.90	0.71	ปานกลาง	2.88	0.84	ปานกลาง
	รวม	3.11	0.99	ปานกลาง	2.83	0.94	ปานกลาง	2.87	0.89	ปานกลาง	2.88	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ ภูพาน มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อ จำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหาร โรงเรียน โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$) ยกเว้นในข้อ การจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอนก่อนทำการสอน ครบถ้วนทุกกลุ่มประสบการณ์ ($\bar{X}=3.73$) มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอยู่ใน ระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=2.83$)

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเรียนการ สอนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=2.87$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน
งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	การร่วมกันวางแผนจัดหาวัสดุประกอบ หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน	2.93	0.96	ปานกลาง	3.47	0.64	ปานกลาง	3.13	0.86	ปานกลาง	3.18	0.81	ปานกลาง
2.	การจัดหาวัสดุเพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอน อย่างเพียงพอ	2.87	1.06	ปานกลาง	3.20	0.77	ปานกลาง	3.37	0.89	ปานกลาง	3.14	0.91	ปานกลาง
3.	การผลิตสื่อการเรียนการสอน เพื่อใช้ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.20	0.77	ปานกลาง	3.47	0.74	ปานกลาง	3.43	0.77	ปานกลาง	3.37	0.76	ปานกลาง
4.	การอำนวยความสะดวกในการใช้การจัดเก็บ และการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน อย่างเป็นระบบ	3.27	0.79	ปานกลาง	3.27	0.70	ปานกลาง	3.37	0.93	ปานกลาง	3.30	0.81	ปานกลาง
5.	การติดตามและการประเมินผลการจัดทำ การใช้ การจัดเก็บ การบำรุงรักษาสื่อการเรียน การสอน	3.13	0.64	ปานกลาง	3.33	0.49	ปานกลาง	3.20	1.06	ปานกลาง	3.22	0.71	ปานกลาง
	รวม	3.08	0.85	ปานกลาง	3.34	0.67	ปานกลาง	3.30	0.90	ปานกลาง	3.24	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ
ภูพาน มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X}=3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตร
และสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบ
หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=3.08$)

ครูวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตร
และสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=3.34$)

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบ
หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=3.30$)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน
งานด้านการวัดและประเมินผล จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	การร่วมกันวางแผนการวัดและประเมินผล ภายในโรงเรียน	2.73	1.09	ปานกลาง	3.07	0.46	ปานกลาง	2.93	0.91	ปานกลาง	2.89	0.82	ปานกลาง
2.	การจัดการเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดและ ประเมินผล	2.47	0.83	น้อย	3.00	0.65	ปานกลาง	2.93	0.94	ปานกลาง	2.80	0.81	ปานกลาง
3.	การจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการวัดและ ประเมินผล อย่างครบถ้วนถูกต้องและ เป็นปัจจุบัน	3.20	0.94	ปานกลาง	3.00	0.53	ปานกลาง	3.07	0.91	ปานกลาง	3.09	0.82	ปานกลาง
4.	การวัดและประเมินผล เป็นไปตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผล และนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	2.67	0.82	ปานกลาง	2.47	0.99	น้อย	2.83	0.87	ปานกลาง	2.09	0.89	น้อย
5.	การปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผล ให้มีคุณภาพ	2.87	0.92	ปานกลาง	3.00	0.76	ปานกลาง	3.03	0.96	ปานกลาง	2.96	0.88	ปานกลาง
	รวม	2.79	0.90	ปานกลาง	2.91	0.68	ปานกลาง	2.96	0.92	ปานกลาง	2.88	0.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ ภูพาน ส่วนใหญ่มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.88$) ยกเว้นข้อการวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ ประเมินผลและนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.09$) มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการวัดและ ประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.79$) ยกเว้นในข้อ การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัด และประเมินผล ($\bar{X}=2.47$) มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ครูวิชาการ โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.91$) ยกเว้นในข้อ การวัดและประเมินผล เป็นไปตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลและนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.47$) มี ปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการวัดและ ประเมินผล อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=2.96$)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน งานด้านห้องสมุด จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	การร่วมกันวางแผนปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียน	3.00	1.07	ปานกลาง	2.93	1.33	ปานกลาง	3.27	0.98	ปานกลาง	3.07	1.13	ปานกลาง
2.	การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ หนังสือและสิ่งพิมพ์เข้าห้องสมุดอย่างเพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้าของครูและนักเรียน	3.13	1.13	ปานกลาง	3.60	0.63	มาก	3.53	0.63	มาก	3.42	0.79	ปานกลาง
3.	การให้บริการห้องสมุดแก่ครู และนักเรียนอย่างเพียงพอกับความต้องการ	3.07	0.96	ปานกลาง	3.33	0.82	ปานกลาง	3.53	0.78	มาก	3.29	0.85	ปานกลาง
4.	การจัดกิจกรรมของห้องสมุด เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน	3.13	0.99	ปานกลาง	3.53	0.83	มาก	3.50	0.82	ปานกลาง	3.39	0.88	ปานกลาง
5.	การจัดให้มีครูบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบห้องสมุด	2.93	1.09	ปานกลาง	3.53	0.83	มาก	3.07	1.11	ปานกลาง	3.16	1.03	ปานกลาง
6.	จัดระบบการเก็บรักษาหนังสือตามหลักการจัดห้องสมุด	3.20	0.77	ปานกลาง	3.00	1.00	ปานกลาง	3.87	0.94	มาก	3.36	0.90	ปานกลาง
7.	การจัดงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ	3.67	0.82	มาก	3.60	0.83	มาก	3.63	0.81	มาก	3.63	0.82	มาก
	รวม	3.16	0.98	ปานกลาง	3.36	0.89	ปานกลาง	3.48	0.87	ปานกลาง	3.33	0.92	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ ส่วนใหญ่มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$) ส่วนการจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอมีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อการจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.63$) มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$) ยกเว้นในข้อ การจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.67$) มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูวิชาการ โดยภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$) ส่วนการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ หนังสือและสิ่งพิมพ์เข้าห้องสมุดอย่างเพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้าของครูและนักเรียน ($\bar{X}=3.60$) การจัดกิจกรรมของห้องสมุด เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.53$) การจัดให้มีครูบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบห้องสมุด ($\bar{X}=3.53$) และการจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.60$) มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวม มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$) ส่วน การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ หนังสือและสิ่งพิมพ์เข้าห้องสมุดอย่างเพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้าของครูและนักเรียน ($\bar{X}=3.53$) การจัดบริการห้องสมุดแก่ครูและนักเรียนอย่างเพียงพอกับความต้องการ ($\bar{X}=3.53$) จัดระบบการเก็บรักษาหนังสือตามหลักการจัดห้องสมุด ($\bar{X}=3.87$) และการจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.63$) มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน
งานด้านการนิเทศภายใน จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	การร่วมกันวางแผน/โครงการนิเทศภายใน สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหาและ ความต้องการของการจัดการเรียนการสอน	3.13	1.06	ปานกลาง	3.13	0.64	ปานกลาง	3.20	0.81	ปานกลาง	3.16	0.83	ปานกลาง
2.	ดำเนินการนิเทศภายในตามแผน/โครงการ นิเทศอย่างเป็นระบบ	3.13	0.74	ปานกลาง	3.40	0.63	ปานกลาง	2.97	0.72	ปานกลาง	3.17	0.47	ปานกลาง
3.	ประเมินผลการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนา การนิเทศภายในโรงเรียน	3.00	0.85	ปานกลาง	3.07	0.59	ปานกลาง	3.00	0.79	ปานกลาง	3.02	0.74	ปานกลาง
4.	ประสานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อพัฒนา การนิเทศภายในโรงเรียน	3.00	0.76	ปานกลาง	2.93	0.59	ปานกลาง	3.13	0.68	ปานกลาง	3.02	0.68	ปานกลาง
	รวม	3.06	0.85	ปานกลาง	3.13	0.61	ปานกลาง	3.08	0.74	ปานกลาง	3.09	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ ภูพาน มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายใน อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=3.06$)

ครูวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายใน อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=3.13$)

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายใน อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=3.08$)

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูผาม่าน
งานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ จำแนกเป็นรายชื่อ

ที่	รายการ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูวิชาการ			ครูปฏิบัติการสอน			รวม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	การสำรวจความต้องการ และความต้องการ จำเป็นของบุคลากรหรือของงานที่ต้องอบรม/ ประชุม/ สัมมนาทางวิชาการ	2.60	0.98	ปานกลาง	2.67	0.72	ปานกลาง	2.77	0.82	ปานกลาง	2.68	0.88	ปานกลาง
2.	การวางแผนงานที่จะอบรม/ประชุม/สัมมนา ทางวิชาการ	2.73	0.96	ปานกลาง	2.87	0.74	ปานกลาง	3.40	0.74	ปานกลาง	3.00	0.81	ปานกลาง
3.	การจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม/ ประชุม / สัมมนาทางวิชาการตามแผนที่วางไว้	2.53	0.99	ปานกลาง	2.53	0.92	ปานกลาง	2.67	0.68	ปานกลาง	2.58	0.86	ปานกลาง
4.	การรายงานผลการไปอบรม/ประชุม/สัมมนา ทางวิชาการ	2.53	0.94	ปานกลาง	2.60	0.91	ปานกลาง	2.50	0.94	น้อย	2.54	0.94	ปานกลาง
5.	การประชุมบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อ ชี้แจง และปรึกษาหรือเกี่ยวกับการพัฒนาทาง วิชาการ	2.60	1.06	ปานกลาง	2.80	1.08	ปานกลาง	2.60	0.81	ปานกลาง	2.67	0.98	ปานกลาง
6.	การติดตามประเมินผลหลังการอบรม/ประชุม สัมมนาทางวิชาการ	2.60	0.83	ปานกลาง	2.73	0.79	ปานกลาง	2.83	0.79	ปานกลาง	2.72	0.80	ปานกลาง
	รวม	2.59	0.96	ปานกลาง	2.70	0.86	ปานกลาง	2.80	0.80	ปานกลาง	2.69	0.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ
ภูพาน มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.69$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับ
ปานกลางทุกข้อ เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผล ดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการ
ประชุมอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=2.59$)

ครูวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทาง
วิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=2.70$)

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรม
ทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.80$) ยกเว้นข้อ การรายงานผลการไปอบรม ประชุมสัมมนา
ทางวิชาการ ($\bar{X}=2.50$) มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน
ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน
ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ แสดงในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน
ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ โดยภาพรวม

	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	Sig
Between Groups	4.655	2	.151	1.618	.203
Within Groups	10.666	.114	9.357E-02		
Total	10.969	116			

จากตารางที่ 4.18 แสดงว่า ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ
และครูปฏิบัติการสอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็น
ไม่แตกต่างกัน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน
ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ที่มีต่อสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ แสดงในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน
ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ที่มีสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ โดยภาพรวม

	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	Sig
Between Groups	4.655	2	2.327	17.500	.000
Within Groups	15.161	114	.133		
Total	19.815	116			

จากตารางที่ 4.19 แสดงว่า ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ
และครูปฏิบัติการสอน ที่มีต่อสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็น
ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดขอนแก่น สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
- 1.1.2 เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
- 1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

1.2 สมมติฐานการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า

- 1.2.1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 1.2.2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
- 1.2.3 ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน
- 1.2.4 ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากประชากร ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 195 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน จากสถานศึกษา 15 แห่ง จำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือ เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 15 คน ครูวิชาการ จำนวน 15 คน และครูปฏิบัติการสอนจำนวน 30 คน โดยวิธีเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่พัฒนามาจากของ นายบุญเลี้ยง ทุมคำ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) พ.ศ. 2542 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตอนที่ 3 สภาพปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีค่าความเที่ยงด้านสภาพการดำเนินงานวิชาการที่ระดับ $\alpha = .9934$ และด้านสภาพปัญหาการดำเนินงานวิชาการที่ระดับ $\alpha = .9941$

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดยผู้วิจัยได้ไปจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามทั้งหมด 60 ชุด และได้รับคืนมาครบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 คือ จากผู้บริหารโรงเรียน 15 ชุด ครูวิชาการ 15 ชุด และครูปฏิบัติการสอน 30 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอนในการดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ใช้วิธีการของเซฟเฟ้ (Sheffe' S Method)

1.4 ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

1.4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า เป็นเพศชาย มากกว่า เพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด เป็นตำแหน่งผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลางมากที่สุด

1.4.2 การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน มีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนงานด้านการเรียนการสอน และงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานด้านห้องสมุด และงานด้านการนิเทศภายใน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ครูวิชาการ โดยภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น งานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน สภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ปรากฏผลดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพานมีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง การศึกษาและการทำความเข้าใจหลักการจุดหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร มีความชัดเจนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่สร้าง และ/หรือปรับปรุงแล้วนำผลการประเมินไปใช้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ครูวิชาการ โดยภาพรวมพบว่าส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในข้อการศึกษาและการทำความเข้าใจหลักการจุดหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตรมีความชัดเจน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในข้อการศึกษาและการทำความเข้าใจหลักการจุดหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตรมีความชัดเจน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2) งานด้านการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอภูผาม่าน มีการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อการร่วมกันวางแผนจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน และการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถและความถนัด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อการจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอนก่อนทำการสอนครบถ้วน ทุกกลุ่มประสบการณ์ และการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนบันทึกการสอนที่กำหนดไว้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ครูวิชาการ โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อการร่วมกันวางแผนจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน การจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถและความถนัด และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคำเนิการของกรมวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อการร่วมกันวางแผนจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน การจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถและความถนัด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคำเนิการของกรมวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3) งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูผาม่าน มีการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อการร่วมกันวางแผนจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน และการจัดหาวัสดุเพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูวิชาการ โดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ การร่วมกันวางแผนจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

4) งานด้านการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ มีการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับมาก ส่วนการจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลอย่างครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน และการวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดและประเมินผลและ นำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติงานด้านการวัด และประเมินผลอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ครูวิชาการ โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการวัดและ ประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในข้อ การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลและนำผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ ในระดับมาก

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการวัด และประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในข้อการวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลและนำผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

5) งานด้านห้องสมุด พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ มีการปฏิบัติงานด้านห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติงานด้านห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ครูวิชาการ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานด้านห้องสมุดอยู่ในระดับปาน กลาง ยกเว้นในข้อ การจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในข้อ การจัดงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ มีการปฏิบัติอยู่ ในระดับน้อย

6) งานด้านกรนิเทศภายใน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ กุฉินารายณ์ มีการปฏิบัติงานด้านกรนิเทศภายใน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายใน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในข้อ การร่วมกันวางแผนโครงการนิเทศภายใน ได้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายใน อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายใน อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

7) งานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ มีการปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับมาก การวางแผนงานที่จะอบรม / ประชุม / สัมมนาทางวิชาการ และการติดตามประเมินผลหลังการอบรม / ประชุม / สัมมนาทางวิชาการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ครูวิชาการ โดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วน การรายงานผลการไปอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ และการติดตามประเมินผลหลังการอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทางอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการสำรวจความต้องการ และความต้องการจำเป็นของบุคลากร หรือของงานที่ต้องอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ และการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการตามแผนที่วางไว้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.4.3 การศึกษาสภาพปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

ประถมศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์มีสภาพปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน มีปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ครูวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้าน มีปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายด้าน มีปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สภาพปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ปรากฏผลดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ มีสภาพปัญหาการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ครูวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

2) งานด้านการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอกุฉินารายณ์ มีสภาพปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีปัญหาการปฏิบัติด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในข้อ การจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอนก่อนทำการสอนครบถ้วนทุกกลุ่มประสบการณ์ มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหาการปฏิบัติด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

3) งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน พบว่า บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ มีสภาพปัญหาการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ครูวิชาการ โดยภาพรวมและรายช้อมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านวัสดุ ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายช้อมีปัญหาการปฏิบัติงาน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

4) งานด้านการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ มีสภาพปัญหาการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในข้อ การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดและประเมินผล มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ครูวิชาการ โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในข้อ การวัดและประเมินผล เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลและนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายช้อมีปัญหาการปฏิบัติงาน ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

5) งานด้านห้องสมุด พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ มีสภาพปัญหาการปฏิบัติงานด้านห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง การจัดงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอมีสภาพปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในข้อการจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูวิชาการ โดยภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ หนังสือและสิ่งพิมพ์เข้าห้องสมุดอย่างเพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้าของครูและนักเรียน การจัดกิจกรรมของห้องสมุด เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน การจัดให้มีครูบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบห้องสมุด และการจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติงานด้านห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในข้อ การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ หนังสือและสิ่งพิมพ์เข้าห้องสมุดอย่าง

เพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้าของครูและนักเรียน การจัดบริการห้องสมุดแก่ครู และนักเรียน อย่างเพียงพอกับความต้องการ จัดระบบการเก็บรักษาหนังสือตามหลักการจัดห้องสมุด และการ จัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

6) งานด้านกานิทศภายใน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านกานิทศภายใน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็น รายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายชื่อมีปัญหาการปฏิบัติงาน ด้านกานิทศภายในอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ครูวิชาการ โดยภาพรวมและรายชื่อ พบว่า มีปัญหาการปฏิบัติงาน ด้านกานิทศภายในอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมและรายชื่อมีปัญหาการปฏิบัติงาน ด้านกานิทศภายในอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

7) งานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการอยู่ ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายชื่อ พบว่า มีปัญหาการ ปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ครูวิชาการ โดยภาพรวมและรายชื่อ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการ ประชุมอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ครูปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีปัญหาการปฏิบัติงานด้าน การประชุมอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อการรายงานผลการไปอบรม ประชุมสัมมนาทางวิชาการ มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครู ปฏิบัติการสอน ที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานวิชาการและปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ปรากฏผลดังนี้

1) จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานด้านวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้น งานด้านการเรียนการสอน และงานการประชุมอบรมทางวิชาการ ซึ่งม การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม และรายด้าน พบว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมี

การปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และงานด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2) จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ที่มีต่อสภาพปัญหาการปฏิบัติงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุสุมาวัน จังหวัดขอนแก่น พบว่ามีประเด็นนำมาอภิปรายดังนี้

2.1 สภาพการปฏิบัติงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษามีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ขัดแย้งกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งมีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก แต่ก็สอดคล้องกับผลการวิจัยของ คณิงพร ภูภักดี (2539: 111) พิสิทธิ์ แพงศรีภิรมย์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 123) บุรี เกื้อคลัง (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 123) และบุญเลี้ยง ทุมคำ (2542: 123) พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการไม่มากพอ ครูไม่เข้าใจหลักสูตร ขาดแคลนครูที่มีความชำนาญ ครูไม่ใช่สื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการวัดและประเมินผล การนิเทศไม่สม่ำเสมอ ขาดงบประมาณในการจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดอย่างเพียงพอ

งานที่ปฏิบัติมากกว่าด้านอื่น ๆ คือ งานด้านการเรียนการสอน และงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ แสดงถึงความเอาใจใส่ต่อบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งถือว่าการจัดการเรียนการสอนคือหัวใจของการจัดการศึกษา และการประชุมอบรมทางวิชาการเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีสภาพการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ คณิงพร ภูภักดี (2539: 111) และสุจิตรา สุภพงษ์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 124)

และบุญเลี้ยง ทุมคำ (2542: 124) พบว่างานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุอาจเนื่องมาจากครูผู้สอนไม่สนใจศึกษา และทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตรก่อนทำการสอน โรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานด้านนี้ให้มากขึ้น เนื่องจากหลักสูตรคือ มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความงอกงามตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

เรื่องที่มีการปฏิบัติมากกว่าเรื่องอื่นๆ คือ การศึกษาและการทำความเข้าใจหลักการ จุดหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรมีความชัดเจน อาจเนื่องมาจากเป็นความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีความจำเป็นจะต้องรู้และเข้าใจในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้สามารถชี้แจงและทำความเข้าใจให้กับครูผู้ปฏิบัติการสอนได้ตลอดเวลาและแสดงถึงความเป็นผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารตามบทบาทใหม่ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ เมื่อมีหลักสูตรซึ่งเป็นตัวกำหนดหลักการ จุดหมายและโครงสร้างแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องศึกษาให้เข้าใจ โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้และเข้าใจเพื่อจะได้อธิบายให้ครูทราบเมื่อเกิดคำถามขึ้น

2.1.2 งานด้านการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีสภาพการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญเสริม เพ็งหมาน (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 125) และบุญเลี้ยง ทุมคำ (2542: 125) พบว่าความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาการ ในด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน และไม่มีจิตสำนึกในความเป็นครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา สุขพงษ์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 123) พบว่าครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย ควรหาแนวทางสร้างจิตสำนึกบุคลากรให้ทุ่มเทความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เนื่องจากงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นหัวใจของงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

เรื่องที่มีการปฏิบัติมากกว่าเรื่องอื่นๆ คือ การร่วมกันวางแผนจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน และการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถและความถนัด สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 125) ที่ว่าการจัดการเรียนการสอนจะดำเนินไปด้วยดีก็ด้วยการวางแผน การบริหารงานด้วยความร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะครูอาจารย์ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ

2.1.3 งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีสภาพการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุจิตรา สุภพงษ์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 127) คณิงพร ภูภักดิ์ (2539: 111) บุญเสริม เพ็งหมาน (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 125) และบุญเลี้ยง ทุมคำ (2542 : 127) พบว่า งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุอาจเนื่องมาจากขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองเบ็มี มีชานาญ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 127) และวนิดา การขยัน (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 127) ควรจัดให้มีวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องเสียง วีดีโอโทรทัศน์ อย่างเพียงพอเนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนเกิดผลดี

2.1.4 งานด้านวัดและประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศราวุธ นาคตั๋ย (2539: บทคัดย่อ) คณิงพร ภูภักดิ์ (2539: 112) และทองเบ็มี มีชานาญ (2540: 97) บุญเลี้ยง ทุมคำ (2542: 127) พบว่าการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่าทุกฝ่ายได้ให้ความสนใจในเรื่องงานวัดและประเมินผลเป็นอย่างดีโดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพการศึกษา ตั้งแต่ปี 2524 เป็นต้นมา

เรื่องที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การร่วมกันวางแผนการวัดและประเมินผล การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดและประเมินผล และการปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีคุณภาพ ความคิดเห็นของผู้วิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูขาดความรู้ความชำนาญ และความเข้าใจเรื่องการวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วนิดา การขยัน (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 128) ควรจัดอบรมครูให้ได้รับความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

2.1.5 งานด้านห้องสมุด

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีการปฏิบัติงานด้านห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุจิตรา สุภพงษ์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 129) คณิงพร ภูภักดิ์ (2539: 112) ทองเบ็มี มีชานาญ (2540: 98) และบุญเสริม เพ็งหมาน (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 127) บุญเลี้ยง ทุมคำ (2542: 129) พบว่าสภาพการปฏิบัติงานด้านห้องสมุดมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสาเหตุนี้มาจาก

ผลการวิจัยของ สุจิตรา ศุภพงษ์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 129) พบว่า ได้มีการควบคุมดูแล ติดตามและประเมินผลการใช้ห้องสมุด ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าผู้บริหารต้องตระหนักถึงความสำคัญของห้องสมุดให้มาก ควรมีห้องสมุดเป็นสัดส่วนโดยเฉพาะและ เพิ่มงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ

2.1.6 งานด้านการนิเทศภายใน

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ปฏิบัติงานนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา ศุภพงษ์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 123) คณิงพร ภูภักดี (2539: 112) ทองเบ็ม มีชานาญ (2540: 98) วณิดา การขยัน (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 129) บุญเสริม เพ็งหมาน (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 129) และบุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 129) พบว่า สภาพการปฏิบัติงานนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น (2541: 12) ได้กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาว่า ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

2.1.7 งานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ มีการประชุมอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับมาก สาเหตุอาจเนื่องมาจาก เป็นความตระหนักของผู้บริหาร โดยตรงถือว่า การประชุมอบรมทางวิชาการเป็นการพัฒนาตนเอง เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและศักยภาพในการบริหารโรงเรียน

เรื่องที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ การวางแผนที่จะอบรม/ประชุม/สัมมนาทางวิชาการ และติดตามประเมินผลหลังการอบรม / ประชุม / สัมมนาทางวิชาการ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญ ขาดความตระหนักหรือไม่มีเวลาเพียงพอที่จะติดตามผลได้อย่างต่อเนื่องหลังการอบรมประชุมสัมมนาทางวิชาการแต่ละครั้ง

2.2 สภาพปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สรายุทธ นาคค้อย (2539: บทคัดย่อ) พิสิทธิ์ แพงศรีภิรมย์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 135) และวณิดา การขยัน (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 135) โดยภาพรวมมีสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับกลาง ส่วนสาเหตุนั้นจากผู้บริหารโรงเรียนไม่สนใจและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตรก่อนทำการสอน ขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนไม่มีการสำรวจความเพียงพอในการใช้สื่อของครูไม่มีการนำผลการประเมินไปแก้ปัญหาร่วมกับผู้ปกครอง ไม่มีการควบคุมดูแล ติดตามและประเมินผลการใช้ห้องสมุดครูขาดความกระตือรือร้นในการเพิ่มความรู้ในการพัฒนาตนเองและขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานของครู

2.2.1 งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหาเรื่องหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศราวุฒ นาคด้อย (2539: บทคัดย่อ) พบว่า สภาพปัญหาการปฏิบัติงานด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าปัญหาด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้สมควรได้รับการแก้ไขโดยเร็ว เพราะหลักสูตรคือ มวลประสบการณ์ต่างๆ ที่ครูต้องจัดให้กับนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ อุทัย ธรรมเดโช (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 136) ที่ว่าหลักสูตรคือ โครงการประมวลความรู้และประสบการณ์ที่จัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้

2.2.2 งานด้านการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศราวุฒ นาคด้อย (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 123) พบว่าสภาพการบริหารงานการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยแสดงว่า งานการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาที่ทุกฝ่ายจะต้องแก้ไข โดยด้วยเพราะว่างานการเรียนการสอนถือว่าเป็นหน้าที่ของโรงเรียนโดยตรง สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542:138) ที่ว่าภารกิจหลักของโรงเรียนคือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย สาเหตุของปัญหาอาจมาจากผู้บริหารโรงเรียนขาดการกำกับ ติดตาม และนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนไม่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2.2.3 งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง แต่ละเรื่องมีปัญหาระดับการปฏิบัติที่ใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับผลวิจัยของ ศราวุฒ นาคด้อย (2539: 116) วนิตา การขันธ์ (บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 138) และบุญเลี้ยง ทุมคำ (2542: 138) พบว่าปัญหาการบริหารงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน สมควรได้รับการแก้ไขโดยเร็ว เนื่องจากมีส่วนช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ สอดคล้อง

กับแนวคิดของกรมวิชาการ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 138) ที่ว่าวัตถุประสงค์หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การนำหลักสูตรไปใช้บรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 138) สรุปว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้ในบทเรียนได้รวดเร็ว และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 138) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

2.2.4 งานด้านการวัดและประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน มีสภาพปัญหาการปฏิบัติด้านงานวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วนิดา การขันธ์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 140) พบว่า สภาพปัญหาการปฏิบัติด้านงานวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงว่าปัญหาด้านงานวัดและประเมินผลต้องได้รับการแก้ไขโดยเร็ว เนื่องจากงานวัดและประเมินผลเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวความคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 140) ที่ว่าการวัดและประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการเรียนการสอน มีประโยชน์ในการปรับปรุงการสอนของครู และปรับปรุงการเรียนของนักเรียน นักศึกษา ปรับปรุงระบบการบริหารในสถานศึกษา และเป็นการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา

2.2.5 งานด้านห้องสมุด

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีสภาพปัญหาการปฏิบัติงานห้องสมุดอยู่ในระดับกลาง และแสดงว่าทุกฝ่ายจะต้องหาทางปรับปรุงแก้ไขโดยเร็ว เนื่องจากมีความสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 141) ที่ว่าห้องสมุดเป็นศูนย์รวมของวิชาการทั้งปวงเป็นงานส่งเสริมและให้บริการทางวิชาการแก่ครู อาจารย์ เป็นการส่งเสริมการสอนของครูเป็นสถานที่ครูใช้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เตรียมบทเรียนเพื่อการเรียนการสอนเป็นสถานที่นักเรียนสามารถแสวงหาทั้งจากงานที่ครูมอบหมายหรือความรู้ด้านอื่นๆ ที่นักเรียนสนใจ รวมทั้งเป็นสถานที่ปลูกฝังการรักการอ่านหนังสือ และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 141) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของห้องสมุดว่า เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีหนังสือค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง อันจะ

เป็นประโยชน์สำหรับครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร
ประถมศึกษา พ.ศ. 2521

เรื่องที่มีปัญหาการปฏิบัติมากกว่าเรื่องอื่น ๆ คือ การจัดงบประมาณให้
ห้องสมุดอย่างเพียงพอทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณด้านนี้มีน้อย และ
เป็นนโยบายการประหยัดของรัฐบาล ซึ่งประเทศอยู่ระหว่างการพัฒนา สอดคล้องกับผลการวิจัย
ของ สุเทพ สวัสดิ์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 142) และวนิดา การขยัน (อ้างถึงใน บุญ
เลี้ยง ทุมคำ 2542: 142) และ บุญเลี้ยง ทุมคำ (2542: 142) พบว่าขาดงบประมาณในการจัดหา
หนังสือเข้าห้องสมุด และควรเพิ่มงบประมาณห้องสมุดให้มากขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัย
ในครั้งนี้

2.2.6 งานด้านการนิเทศภายใน

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษามีสภาพปัญหา
การปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาในการปฏิบัติแต่ละ
ด้านใกล้เคียงกันจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไข เหมือนกับด้านอื่นๆ โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน
จะต้องให้ความสนใจกับการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นพิเศษ ผู้บริหารจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ที่
สั่งการมาเป็นผู้ประสาน และให้คำปรึกษาเสนอแนะ ส่วนสาเหตุที่สำคัญของปัญหาการปฏิบัติงาน
นิเทศนั้น อาจเนื่องมาจากไม่มีการวางแผน จัดได้ไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นระบบ สอดคล้องกับ
ผลการวิจัยของ สุเทพ สวัสดิ์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 143) พบว่า การนิเทศจัดไม่ได้
อย่างสม่ำเสมอ คณิงพร ภูภักดิ์ (2539: บทคัดย่อ) พบว่า ควรมีการวางแผนเกี่ยวกับการนิเทศ
ภายใน

2.2.7 งานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษามีสภาพปัญหา
การปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้อง กับแนวคิดของ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542: 145) ที่
กล่าวถึงประโยชน์ของการประชุมอบรมทางวิชาการไว้ว่า เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ทาง
วิชาการ ตลอดจนประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น
ในองค์กรที่มีประสิทธิภาพมักจะมีการประชุมที่มีลักษณะเด่น ๆ หลายอย่าง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์
หรือ เป้าหมายของการประชุม

2.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครู
ปฏิบัติการสอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา ปรากฏผลดังนี้

2.3.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้น งานด้านการเรียนการสอน และงานการประชุมอบรมทางวิชาการ ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม และรายด้าน พบว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และงานด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คณิงพร ภูภักดี (2539: 111) พิสิทธิ์ แพงศรีภิรมย์ (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 2542 : 123) บุรี เกื้อคลัง (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมคำ 254: 123) และ บุญเลี้ยง ทุมคำ (2542: 123) พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยที่พบเช่นนี้ น่าจะมาจากผู้บริหารโรงเรียนให้ความคิดเห็นว่า

- (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างอยู่ในพื้นที่เดียวกันและปฏิบัติงานคล้ายกัน
- (2) ผู้วิจัยได้คาดหวังในบทบาทด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอกุฉินารายณ์ไว้สูง
- (3) ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนมากบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- (4) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพและเชื่อถือได้

2.3.2 จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ที่มีต่อสภาพปัญหาการปฏิบัติงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สราวุธ นาคน้อย (2539: 95) คณิงพร ภูภักดี (2539: 113) และ ทองเบ็้ม มีชำนาญ (2540: 99) ซึ่งพบว่าไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยที่พบเช่นนี้ น่าจะเกิดจากสาเหตุดังต่อไปนี้

- (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างอยู่ในพื้นที่เดียวกันและมีปัญหาการปฏิบัติงานคล้ายกัน
- (2) ผู้วิจัยได้คาดหวังในบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอกุฉินารายณ์ไว้สูง จึงคิดว่ามีปัญหายุ่งในระดับน้อย
- (3) ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนมากมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

(4) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพและเชื่อถือได้

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกุสุมาวัน จังหวัดขอนแก่น แสดงให้เห็นว่าโดยภาพรวมโรงเรียนประถมศึกษามีสภาพปัจจุบัน และปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขโดยเร่งด่วน โดยเฉพาะงานด้านห้องสมุด งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน และงานด้านการนิเทศภายใน

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน

- 1) ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่องานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และกำกับติดตามให้ครูผู้สอนนำไปใช้จัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริงเพราะหลักสูตรคือ โครงการ หรือมวลประสบการณ์ที่จัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามตามความมุ่งหมายของการศึกษากำหนดไว้
- 2) ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่องานด้านการเรียนการสอนให้มากที่สุด เพราะการจัดการศึกษาจะบรรลุเป้าหมายหรือไม่อยู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน
- 3) ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญและกำกับติดตามให้ครูผู้สอนใช้สื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอเพราะสื่อเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของการสอน
- 4) ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เพราะการวัดและประเมินผลจะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญงานด้านห้องสมุดให้มาก และจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ เพราะห้องสมุดเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าของครูและนักเรียนที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
- 6) ผู้บริหารโรงเรียนควรร่วมกันวางแผนกับศึกษานิเทศก์เพื่อ นิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนด

7) ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ข้าราชการครูเข้าอบรม ประชุม สัมมนา และกำกับติดตามให้รายงานผลการเข้ารับการฝึกอบรม และสัมมนาทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรอีกทางหนึ่งด้วย

3.1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับอำเภอภูพาน

- 1) ส่งเสริมให้โรงเรียนผลิตและใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ให้เห็นความสำคัญในการจัดเก็บ และบำรุงรักษาอย่างเป็นระบบ
- 2) ให้ความสำคัญกับห้องสมุดและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้กับโรงเรียนอย่างเพียงพอ
- 3) ออกนิเทศ กำกับ ติดตามผลการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องและเป็นระบบ
- 4) จัดประชุม อบรมและสัมมนาทางวิชาการให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้ เช่น การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การผลิตสื่อคอมพิวเตอร์ การเขียนแผนการสอน เป็นต้น

3.1.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการวิจัยเฉพาะด้านที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย หรือมีปัญหาอยู่ในระดับมากเพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป
- 2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครู
- 3) ควรมีการวิจัยในเชิงลึกหรือการวิจัยคุณภาพโดยใช้เครื่องมือวิจัยแบบอื่นๆ เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจรายการ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น สำนักงาน *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2541*
เอกสารหมายเลข 1 / 2541
- กิติมา ปรีดีคิด *การบริหารและการศึกษาเบื้องต้น* กรุงเทพมหานคร อักษรบัณฑิต 2532
- กิติรัตน์ กลัดแก้ว “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ 2536
- คณิงพร ภูภักดิ์ “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2539
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน *แนวคิดในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา*
ทรัพยากรการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนกับจุดมุ่งหมายของการประถมศึกษา
เล่ม 2 กรุงเทพมหานคร นิติบุคคล 2528
- _____. *โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร*
โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 2528 ก
- _____. “โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา” ใน
งานบริหารโรงเรียน การบริหารงานวิชาการ เล่ม 3 กรุงเทพมหานคร
สามเจริญการพิมพ์ 2528 ข
- _____. *การบริหารงานวิชาการ* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2529
- _____. *กระบวนการนิเทศการศึกษา* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2532
- _____. *คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียน* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว 2536
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงาน *การบริหารโรงเรียนเอกชน* กรุงเทพมหานคร
โครงการจัดทำเอกสารและคู่มือการดำเนินงานเกี่ยวกับโรงเรียนอาชีวศึกษา 2531
- จิรวรรณ มาติ “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ 2537

- ทองเบิ้ม มีชำนานู “การศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2542
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ **หลักการบริหารการศึกษา** กรุงเทพมหานคร ศูนย์การพิมพ์
กรุงเทพมหานคร 2529
- บุรี เกื้อคลัง “การศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2540
- บุญเลี้ยง ทุมคำ “การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2542
- บุญเสริม เฟื่องหวาน “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2541
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ **การบริหารงานวิชาการ** กรุงเทพมหานคร สหมิตรออฟเซต 2535
- พนัส หันนาคินทร์ **หลักการบริหารโรงเรียน** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์วัฒนาพานิช 2513
_____. **หลักการบริหารโรงเรียน** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์วัฒนาพานิช 2524
- พิสิทธิ์ แพงศรีภิรมย์ “การบริหารการดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2540
- ภิญโญ สาธร **การบริหารการศึกษา** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์วัฒนาพานิช 2519
_____. **หลักการบริหารการศึกษา** พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์วัฒนาพานิช
2526
- รุ่ง แก้วแดง, อรุณี สุกสุข และปรีชา คัมภีรปรกรณ์ “หน่วยที่ 4 การประชุม” ใน **ประมวล
สาระชุดวิชาการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา** หน้า 210
กรุงเทพมหานคร สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2528

วิชาการ, กรม **คู่มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
ยูไนเต็ดโปรดักชั่น 2521

_____ **คู่มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว 2525

_____ **หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521** พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2525

_____ **การใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521** กรุงเทพมหานคร เช่นทรัด
เอ็กเพรสศึกษาการพิมพ์ 2528

_____ **คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521**
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา 2534

_____ **คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521** (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา 2535

วนิดา การขยัน “การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ 2540

ศึกษาธิการ, กระทรวง **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544** พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2545

ศรายุทธ นาคด้อย “การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2539

สุจิตรา สุภพงษ์ “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2539

สุเทพ สวัสดิ์ “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2539

สมพงษ์ เกษมสิน **การบริหาร** กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช 2526

สมแพน จำปาหวาย “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2542

อาคม จันทรสุนทร “นิเทศภายในโรงเรียน” ใน *เอกสารการสัมมนาเรื่องการพัฒนาส่งเสริมการ
นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของประเทศไทย* กรุงเทพมหานคร
ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527

อุทัย ธรรมเดโช *หลักการบริหารการศึกษา* กรุงเทพมหานคร เจ้าพระยาการพิมพ์ 2531

อุทัย บุญประเสริฐ และ ชโลมใจ กิงคารวัฒน์ *หลักและแนวทางการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน*
กรุงเทพมหานคร รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์ 2528

องค์การ อินทร์มพรรย์ *เอกสารการสอนชุดการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 2526

อำนวย เข้มสอาด “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน
เขตการศึกษา 7” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2539

Simon, H.A., W.S. Donald and A.T. *VictorPublic Administration*. New York: Alfred
A. Knopf, 1996

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่พิเศษ /2546

บ้านเลขที่ 13 หมู่ที่ 4

ตำบลภูผาม่าน

อำเภอภูผาม่าน

จังหวัดขอนแก่น 40350

16 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บริหารโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 3 ชุด

เนื่องด้วยกระผม นายชัยวิชิต ตลับเงิน นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการวิจัยการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง
การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น ในการนี้
กระผมมีความจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครู
ปฏิบัติการสอน จำนวน 3 คน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถาม โดยกระผมจะ
มารับแบบสอบถามด้วยตนเอง ภายในวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านด้วยดี เช่นเคย จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นายชัยวิชิต ตลับเงิน

(นายชัยวิชิต ตลับเงิน)

นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ที่พิเศษ / 2546

บ้านเลขที่ 13 หมู่ที่ 4

ตำบลภูผาม่าน อำเภอภูผาม่าน

จังหวัดขอนแก่น 40350

16 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอภูผาม่าน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยกระผม นายชัยวิชิต ตลับเงิน นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการวิจัยการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง
การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น ในการนี้
กระผมมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครู
ปฏิบัติการสอน จำนวน 3 คน ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูผาม่าน และในการเก็บข้อมูล
ครั้งนี้ กระผมมีความจำเป็นต้องออกเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ภายในวันที่ 16 กรกฎาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดแจ้งโรงเรียนทุกโรงในสังกัดให้
ความร่วมมือในการตอบแบบถาม ในครั้งนี้ด้วย หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี
เช่นเคย

จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นายชัยวิชิต ตลับเงิน

(นายชัยวิชิต ตลับเงิน)

นักศึกษาระดับปริญญาโท แผนกวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น
2. แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วย 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการบริหารงานวิชาการ
3. แบบสอบถามนี้ใช้รวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และสถานภาพทางราชการของท่านแต่ประการใด โปรดแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ตรงไปตรงมา และตอบแบบสอบถามทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ข้อมูลที่ท่านตอบจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอภูพานต่อไป

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นายชัยวิชิต ตลับเงิน

นักศึกษานิเทศศาสตร์โทสาขาบริหารการศึกษา
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย 3 ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 31 ปี

() 31 – 40 ปี

() 41 - 50 ปี

() 51 ปีขึ้นไป

3. อายุราชการ

() ต่ำกว่า 11 ปี

() 11 – 15 ปี

() 16 – 20 ปี

() 21 ปีขึ้นไป

4. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด

() ต่ำกว่าอนุปริญญา

() อนุปริญญา

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

5. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

() ผู้บริหารโรงเรียน

() ครูวิชาการโรงเรียน

() ครูปฏิบัติการสอน

6. ขนาดของโรงเรียน

() ขนาดเล็ก นักเรียน 120 คนลงมา

() ขนาดกลาง นักเรียน 121 – 300 คน

() ขนาดใหญ่ นักเรียน 301 คนขึ้นไป

ภาคผนวก ข

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

**ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
(ด้านการปฏิบัติ)**

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (TOTAL)

ITEM – TOTAL STATISTICS

	CORRECTED ITEM – TOTAL CORELATION	ALPHA IF ITEM DELETED
1.	.9157	.9940
2.	.9133	.9940
3.	.9143	.9940
4.	.8734	.9940
5.	.9185	.9939
6.	.9107	.9939
7.	.9232	.9939
8.	.9201	.9939
9.	.9248	.9939
10.	.8638	.9940
11.	.8697	.9940
12.	.9008	.9940
13.	.8893	.9940
14.	.8085	.9941
15.	.9261	.9939
16.	.9338	.9939
17.	.9033	.9940
18.	.8660	.9940
19.	.8868	.9940
20.	.9190	.9939
21.	.9317	.9939

**ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
(ด้านการปฏิบัติ) (ต่อ)**

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (TOTAL)

ITEM – TOTAL STATISTICS

	CORRECTED ITEM – TOTAL CORELATION	ALPHA IF ITEM DELETED
22.	.8395	.9941
23.	.9091	.9940
24.	.8937	.9940
25.	.8890	.9940
26.	.9309	.9939
27.	.9320	.9939
28.	.8746	.9940
29.	.9254	.9939
30.	.9165	.9939
31.	.8842	.9940
32.	.9231	.9939
33.	.9031	.9940
34.	.9173	.9939
35.	.9129	.9940
36.	.8915	.9940
37.	.9351	.9939
38.	.9038	.9940
39.	.8722	.9940

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

RELIABILITY COEFFICIENTS 39 ITEMS

ALPHA = .9934 STANDARDIZED ITEMS ALPHA = .9936

**ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
(ด้านสภาพปัญหา)**

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (TOTAL)

ITEM – TOTAL STATISTICS

CORRECTED

	ITEM – TOTAL CORELATION	ALPHA IF ITEM DELETED
1.	.9125	.9932
2.	.9041	.9932
3.	.9005	.9932
4.	.8711	.9933
5.	.9017	.9932
6.	.8744	.9933
7.	.9151	.9932
8.	.8924	.9932
9.	.8410	.9933
10.	.8896	.9932
11.	.8626	.9933
12.	.8829	.9933
13.	.9469	.9931
14.	.9373	.9931
15.	.8495	.9933
16.	.9163	.9932
17.	.8860	.9932
18.	.8717	.9933
19.	.8940	.9932
20.	.9512	.9931
21.	.8358	.9933

**ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
(ด้านสภาพปัญหา) (ต่อ)**

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (TOTAL)

ITEM – TOTAL STATISTICS

CORRECTED

	ITEM – TOTAL CORELATION	ALPHA IF ITEM DELETED
22.	.8587	.9933
23.	.8817	.9933
24.	.9032	.9932
25.	.9461	.9931
26.	.8484	.9933
27.	.9357	.9931
28.	.9258	.9932
29.	.9277	.9932
30.	.8236	.9934
31.	.9000	.9932
32.	.8995	.9932
33.	.9060	.9932
34.	.8131	.9934
35.	.9074	.9932
36.	.8261	.9934
37.	.9147	.9932
38.	.8681	.9933
39.	.9452	.9931

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

RELIABILITY COEFFICIENTS 39 ITEMS

ALPHA = .9941 STANDARDIZED ITEMS ALPHA = .9943

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายชัยวิชิต ตลับเงิน
วัน เดือน ปีเกิด	1 สิงหาคม 2502
สถานที่เกิด	ตำบลภูผาม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	ศษ.บ. (บริหารการศึกษา) เกียรตินิยมอันดับ 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านสว่างโนนสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียน